

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, poi leta 2 K in za četrt leta 1 K. Narodna za Nemčijo 5 K, na druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor budi sam prej, plača na leto samo 3 K. Narodina se pošilja na: Upravljava "Slovenska Gospodarja" v Mariboru. — List se dopolnja do odpovedi. — Deležnički "Katoliškega tekmovnega društva" dobivajo list brez potrebu narocila. — Poštevani listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Korotka cesta štev. 6. — Izkupini se ne vraca. — Upravljava Korotka cesta štev. 5, vsprijema narodino, inserate in reklamacije. — Za inserate se platuje od enostopnega poskrbete za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za vedrino oglašo primeren popust. Inserati se sprejamajo do srede sijnej. — Nezaprtje reklamacije so poštino prosto.

Naši shodi.

Slovenska kmečka zveza hoče biti voditeljica spodnjestajerskemu kmetu v hudem boju za njegove stanovsko-politične pravice. Zato išče stika s kmetom in hvala Bogu, ga tudi najde. Zaupanje do Slovenske kmečke zveze raste od dne do dne med slovenskim kmetom, vedno nove trume prihajajo pod njeno zastavo. Nasprotniki nas gledajo po strani, nas psujejo, hodijo s pasjim bičem nad nas, toda mi imamo mirno vest in gremo pogumno naprej. Ako bi se nas ne bali, ako bi jim ne bili nevarni, bi nas pustili na miru. Naši shodi so najboljši dokaz življenja v naši organizaciji in zaupanja med slovenskim kmečkim ljudstvom.

Shod v Ptaju.

Se nekoliko časa milosti je dobil dr. Ploj v svojem volilnem okraju! Njegovo postopanje, da je zapustil svoje tovariše od Slovenske kmečke zvezze in se pridružil poslancem liberalne stranke, se hudo in ostro obsoja. Ta obsoda bi se na shodu dne 22. t. m. tudi glasno izrekla, toda uplivanje dr. Jurtela na naše kroge je pomagalo, da se je sodba odložila. Dr. Jurtela se boji, da bi se vsled nezaupnice postrila nasprotiva med volilci za okrajni zastop, za koga so volilni imeniki ravnokar razpoloženi, grozi tudi, da odloži vse narodno delo, če se ne zgodi njegova volja. Ne iz straha pred Jurtelom, ampak da nihče ne bo mogel reči, da je S. K. Z. zakrivila morebitni pad v okrajni zastop, se je S. K. Z. udala. Pribijemo, da prvaki vedno le pri nas zavirajo, liberalcem pa puste vrsto pot!

Sicer pa je imela S. K. Z. še za ptujski okraj tudi drugo važno delo, namreč da izpopolni svojo organizacijo v ptujskem okraju. To se je na tem shodu tudi zgodilo! Predsedoval je shodu veleposestnik Mlakar, zapisnikarja sta bila Miha Brencič ml. in župan Meško. V krasnem govoru je razvijal program S. K. Z. njen predsednik in državni poslanec Ivan Roškar. Poročilo o delovanju poslancev Slovenske kmečke zvezze, njihovega pristopa v Slovenski klub, in o razmerju naše stranke do liberalno-narodne je podal državni poslanec dr. Korošec. Osvetil je tudi "narodnostno" delovanje Narodne stranke in majhno skrb Jugoslovenskega kluba za gospodarske zadeve. V tem klubu se nahajajo Ploj, Roblek, Ježovnik. Državni poslanec Pišek je prinesel pozdrave svojih kmečkih volilcev. G. Brencič ml. predlaga zaupnico Slovenskemu klubu in poslancem S. K. Z., kar se z navdušenjem sprejme. Določijo se tudi zaupniki za ptujski okraj. Potem zaključi predsednik zborovanje.

Shod je bil veličasten. Množica navzočih kmetov je bila velika. Navdušenje za Kmečko zvezo je bilo splošno.

Shod pri Sv. Marjeti.

Zadnjo nedeljo se je vršil na lepem Pernatovem domu pri Sv. Marjeti nad Slov. Bistrico shod S. K. Z. Poročat sta prišla državna poslanca Pišek in dr. Korošec. Predsedoval je shodu veleposestnik Mlakar. Poslanec Pišek je v obširnem govoru poročal o delovanju Slovenskega kluba in njegovih poslavcev v državnem zboru. Vsi zborovalci so z zanimanjem sledili njegovim zanimivim izvajanjem in mu izrekli popolno zaupanje. Predsednik g. Mlakar je razlagal v poljudnih in prikljivih besedah program S. K. Z. G. Novak je zanimivo razlagal osebno-dohodinski davek ter izrekel v tem oziru kmečke želje. Državni poslanec dr. Korošec je govoril o položaju v državnem zboru, o razmerju strank, o nagodbah, o jugoslovenskem ministru itd.

Shod se je vršil lepo in mirno ter naredil na zborovalec globoč utis.

Sv. Lovrenc nad Mariborem.

Pri Sv. Lovrencu nad Mariborom je v nedeljo, dne 22. septembra bralno društvo priredilo veselico s poučnim in bodrilnim govorom. Govor je v imenu S. K. Z. imel g. profesor dr. Hohmec. Navzoči so bili tudi vsi merodajni (voditelji) Narodne

stranke ob tej strani Pohorja od najbogatejšega do najubožnejšega in po primerni skali inteligentnosti. Poslušali pa so z veliko pazljivostjo in tudi dosti mirno. Govornik je naglašal veliki pomen bralnih in sličnih društev v današnji dobi ter je dokazal, kolike važnosti je izobrazba in vsestranska omika, bodisi z demokratičnega, bodisi z narodnega in krščanskega stališča. Poydarjal je posebno, da med pravo znanostjo in resnicami naše sv. katoliške vere ni in ne more biti nobeno nasprotje, ter je svoje dokazovanje podprt z zgledi velikih mož, ki so bili učenjaki, svetovnega slovesa in hrpati pobožni kristjani. Življenje in delovanje znanega nemškega filozofa Nietzscheja in nedavno umrlega velikega francoskega pisatelja in kritika Brünetterja mu je dalo priliko, da je s praktičnimi zgledi dokazal velikanski vpliv branja slabih, oziroma dobrih knjig.

Na vsporedu zabavnega večera je bila Šalograma "Piskrovez", ki so jo vrli mladeniči uprizorili v splošno zadovoljnost, in več pevskih toč, katere je tamošnji znani in lepo izvežban ženski zbor pod spretnim vodstvom č. g. Jeharta proizvel prav dobro ter tako zaslužil glasno pohvalo, ki mu je donela nasproti iz kroga mnogobrojnega občinstva.

Deželni zbor štajerski.

Dne 19. septembra. Predloženi so med drugimi sledeči predlogi: Poslanca Roškarja za podporo vsled povodnji držadetih posestnikov v okrajih Gornja Radgona in Ljutomer, poslanca Ploja za posestnike v Mihovcih.

Dne 20. septembra. Poslanec Roškar je stavil predlog zaradi uravnave Pesnice. — Predložilo se je poročilo o poslovanju mestne, občine Ptuj. Lansko leto je predlagal poslanec dr. Jurtela, da deželni odbor kot nadzorovalna oblast pregleda delno poslovanje mesta Ptuja, ker se je govorilo, da se slabo gospodari. Revidiralo se je od tega časa, kar vladu župan Ornig, to je od 1. 1894. Vspeh preiskovanja je sledeli: L. 1894. je imelo mesto Ptuj 185.647 K 50 v dolga, koncem l. 1906. pa 1 milijon 460 tisoč 144 K 58 v. Torej se je, tekoma županovanja Orniga povišal dolg za 1.274.497 K 8 v. Sicer je istočasno tudi primerno rastlo nepremično premoženje občine, toda nekatere podjetja se niso izplačala, tako n. pr. parna mizarnica in parna pralnica. Tudi Mädenheim je šel zadnje leto nazaj. Pri preiskavi se je dognalo, da je mestna občina imela samo za stalne dolgove dovoljenje deželnega odbora, da pa za tekoča izposojila in za posojilo v svrhu izdanja novega rotovža ni imela dovoljenja. V blagajni se je našlo, da je občina zastavila dve hranilni knjižnici (prvo ubožnega zaklada glasečo se na 80.104 K 2 v, in drugo fonda za mestno bolnišnico glasečo se na 24.249 K 79 v) ptujski Sparkasi za posojila, katera je rabila. Deželni odbor je naročil Ornigu, da ne sme brez dovoljenja deželnega odbora najemati posojil, in da mu ni dovoljen dozvoljati hranilne knjižnice ubožnega zaklada za občinske dolgove.

Dne 23. septembra. Vlada je danes predložila postavo v varstvo tičev. — Poslanec dr. Jurtela je zastopal svoj predlog zaradi uravnave Pesnice v II. delu.

Dne 24. sept. Poslanec dr. Jurtela interpellira namestnika, ker ni stavbinski urad v Ptiju rešil neke prošnje za stavbo.

Politični ogled.

Za skupni klub med Slovinci in Hrvati se posebno trudi državni poslanec iz Istre g. Matko Mandič. Zadnjo nedeljo dne 22. t. m. je imel shod v Riemanjih, na katerem je prišel tudi poročevalec "Slovenca" g. Terseglav. Čeprav g. Terseglav zborovalec ni storil niti pičice žalega, vendar so ga dejanski napadli ter ga hoteli ubiti. Njegov oče se je moral braniti z bičem, dve sorodnici g. Tersegleva pa so liberalni tolovaji potegnili raz voz in eni pljuvali v lice ter jo sramotili z nagršimi imeni. Konja so kamenjali, suvali v trebuh, mu bili v gobec in hoteli uzdo sneti. Poslanec Matko Mandič je stal kakih 40 korakov proč, toda

ni ganil z mezincem, da bi pomiril razjarjeno liberalno množico. V ustih pa ima mož vedno ljubezen do katoliških strank in želi z našimi poslanci sedeti v enem klubu. Poslanec Mandič je klubov sodrug Ploja, Roblek, Ježovnika. Sicer pa naš Roblek o surovostih svojih agitatorjev v volilni dobi lahko poje tudi prav dolgo in zanimivo pesem!

Umeten sklep. Na shodu Kmečke zveze za ljubljansko okolico dne 22. t. m. se je sklenila med dragimi tudi sledeča rezolucija: Ker se je slovensko liberalno učiteljstvo izreklo za brezversko svobodo šolo, se naj vsi kraji šolski sveti pri nameščevanju učiteljev dobro pouče, ali so dotedni člani liberalne ali krščanske zvezze. Odločno se naj protivijo, da bi bil nastavljen učitelj ali učiteljica iz liberalne učiteljske zvezze in naj zahtevajo, da se nameščajo samo krščanski učitelji in krščanske učiteljice.

Na kmečkem shodu v Ausseju so se sprevajeli naslednji sklepi: Da se vzdrži kmečki stan in v občino korist brani redno kmečko gospodarstvo, je treba nemudoma delati z vsemi sredstvi, da ostane kmetom toliko ljudi, kolikor jih potrebujejo za delo. Kot pripravna sredstva naj služijo: 1. Ljudska šola se naj na deželi tako uravna, da bodo otroci dobili veselje in ljubezen do poljedelstva, in da se bodo v ljudski šoli naučili za gospodarstvo potrebnih reči. 2. Treba je skrbeti, da se največ ko mogoče poslom omogoči, ustanoviti si svoj lastni dom. To se lahko zgodi, če se dovolijo postavne udobnosti za delavška stanovanja na deželi. 3. Za posestnike in za vse delavce na kmetih naj se takoj uvede zavarovanje za starost in obnemoglost. 4. Najprej ko mogoče se mora določiti, da se posestva pri sprejemanju od starišev cenijo le po čistem donesku. 5. Da ne zgube posestva vso vrednost, je treba kmečke pridelke varovati s primerno colnino. 6. Kmečko zadružništvo naj se odločno podpira. 7. Kmečkim delavcem naj se olajša službovanje pri vojakih. 8. Mladoletnim ljudem naj ne bo dovoljeno iti v službo ali iz nje brez dovoljenja staršev ali varuhov.

Avstro-ogrška nagoda. Nagodbena pogajanja so se prekinila. Kriv je tega ogrški minister Weckerle, oziroma nečuvena predrznost mažarske vlade. Baron Beck je zahteval, naj se zviša ogrški donesek k skupnim potrebšinam (kvota). Weckerle se je dolgo upiral tej pravični zahtevi, naposled pa privolil, toda zahteval je zato od avstrijske vlade nove ugodnosti Mažarom. Ne ve se, kaj je Weckerle zahteval, najbrž pripoznanje mažarske neodvisnosti, ali pa kake vojaške ugodnosti. Avstrijski ministrski predsednik noči skleniti nagodbe, ne da bi obenem naredil tudi kvotnega in bančnega vprašanja. Avstrija je gospodarsko in politično mnogo na boljšem kot pa Ogrska.

Mala poliflčna naznanila.

Dne 17. septembra. V Petrogradu se vrši obravnavava proti 151 osebam, med njimi 18 dekletom, ker so širili socialdemokratske spise med vojaštvom. — V političnih krogih se širi vest, da se po izvršitvi nagodbe z Ogrsko otvorí v Avstriji dežavsko ministrstvo, kateremu bo stal na čelu krščanski socijalec poslanec dr. Gessmann.

Dne 18. septembra. Načrt volilne prenovе za Ogrsko je baje že izdelan in se predloži parlamentu v novembру. Volilec je vsak moški, ki je 24 let star in zna brati in pisati. V posebnem odstavku, ki je pa še tajen, bodo določila, ki zagotavljajo Mažarom večino. — Neki japonski uradnik je proglašil kitajski otok Protas za japonsko posest. Ker leži ta otok ne daleč od Filipinov, je to zelo vznemirilo Zjednjene države.

Dne 19. septembra. Na Dunaju se je otvoril mednarodni kongres proti jetiki. — Nekdanji češki minister rojak dr. Režek je nevarno zbolel in je bil danes prevoden. — Nadv. bad. je nevarno zbolel. — Carjevo jahto "Standart" so danes vzdignili razskalo, na kateri je tičala.

Dne 20. septembra. Danes je bila predložena v nižjeavstrijskem deželnem zboru volilna prenosnova. — Tudi v istrskem deželnem zboru je nazzanil deželni glavar, da je volilna prenosnova že izdelana. — Blizu Vehteje je turško vojaštvu uničilo bolgarsko četo. — Združene države severoameriške se skušajo približati Rusiji, da bi jim bila zavezница

v morebitni vojski z Japonci. Ameriški vojni minister Taft bo šel v ta namen v Petrograd. — V Vladičevu in Nikolajevsku v Vzhodni Aziji zgradi Rusija ogromne utrdbe, ki bodo stale 37 milijonov rublov. — Listi poročajo, da se zbirajo Korejci okoli Seula, da napadejo mesto in preženejo Japonce. Po deželi morijo Japonce. Japonski vojaki zažigajo uporne vasi, vendar pa je njihovo število premajhno, da bi zadušili upor.

Dne 20. sept. V Koreji se vedno bolj širi upor proti Japoncem. V notranosti dežele se vrše krvavi boji med Korejci in japonskimi vojaki. — 200 ustašev je napadlo kitajsko mesto Luičov, a so bili odbiti. Nezadovoljstvo je tudi na Kitajskem vedno večje.

Dne 21. sept. Češki katoličani sklicujejo v Budjejevice za 29. sept. protestni shod proti shodu svobodemislecev, ki se je vršil minole dni v Pragi. — Državni zbor se otvorja dne 10. oktobra.

Dne 22. sept. Danes so v Maribori zborovali odposlanci uslužencev in uradnikov juž. železnice. Zahtevali so ta teden še rešitev svojih zahtev, sicer stopijo v pasivno rezistenco. — V Perziji je položaj zelo nevaren. Bati se je krvave revolucije. — Vodja ustašev v nemški afriški naselbini Morenje je v nekem boju padel.

Dne 23. sept. Poroča se, da je umrlo v notranje Kitajski od januarja do junija nad dva milijona oseb vsled lakote. — Dosedaj je v Rusiji umrlo na koleri okoli dva in pol tisoč oseb. — V Genovi so včeraj spustili v morje največje dosedaj v Italiji zgrajen parnik „Princepsa Londona“. Čez nekaj minut se je pa potopil. Razburjenje je bilo velikansko. — Danes se je začelo na Dunaju zborovanje krojaških mojstrov, ki bo trajalo več dni. — Danes je bilo odposlanstvo uslužencev in uradnikov avstrijskih železnic pri železniškem ministru in ga prosilo, da uplija, da se uresničijo njihova želje.

Nemiri v Maroko.

V Maroku le ni prišlo do mira. General Drude zahteva od Maččanov, da oddajo orožje, česar pa seveda ti nočejo storiti. Vsled tega so se razbila pogajanja in boj se bo nadaljeval.

Casablanca, 22. sept. Včeraj zjutraj je general Drude razdal tabor v Sidi Brahim. General Drude namerava s krepkim postopanjem podvrci uporneže.

Tanger, 22. sept. Novi sultan Mulej Hafid prosi, da bi ga velevlasti prepoznaže kot sultana. Pravi, da bo v kratkem cela dežela na njegovi strani.

Casablanca, 24. sept. Več rodov se je že podvrglo. Proti dotičnim, ki se še niso podvrgli, bo začel general Drude vojsko.

Razne novice.

* Stajerski Narodni svet. Vedno se še širi laž, da so zastopniki Kmečke zveze razbili Narodni svet. Seveda tudi može kakor dr. Jurtela, dr. Hrašovec nočeta v tem slučaju nastopiti za resnico, saj se gre samo za Kmečke zvezo. Ako bi se slo za liberalce, bila bi že davno na pozorišču. Kmečki zvezzi bi po njeni politični moči pripadala včina v Narodnem svetu. Vendar te večine Kmečka zveza ni zahtevala z ozirom na določilo v pravilih, da se v Narodnem svetu ne bo odločevalo o politični taktiki posameznih strank. Toda kar v drugi seji Narodnega sveta se je odločevalo o taktiki naših političnih strank (v kateri klub morajo stopiti naši poslanci), in dr. Jurtela in dr. Hrašovec sta molčala, čeprav sta dobro poznala pravila in vedela, da je s tem Kmečka zveza vržena iz Narodnega sveta. Kmečka zveza je vsled kršenja pravil izstopila iz Narodnega sveta, ker bi se sicer dogajalo, da se sejo za sejo stavijo in sprejemajo predlogi, ki nasprotujejo Kmečki zvezi. Kajti „prvaki“, ki smo jih izvolili v Narodni svet, so v istini že davno ob strani celjskih mladih liberalcev. Kmečka zveza je bila torej izgnana iz Narodnega sveta in sicer po večini, ki jo tvorijo prvaki in liberalci. To je resnica! Mi smo še vedno za Narodni svet, toda le z odkritimi politiki, četudi so naši nasprotniki!

* Naš rojak g. dvorni svetnik Karol Lubec, deželnji finančni ravnatelj v Ljubljani, je vstopil v pokoj ter se začasno preselil v Zader.

* Miha Vošnjak, nekdanji državni poslanec Stajerski, je slavil dne 18. septembra svojo sedemdesetletnico.

* Umrl je v Felddiu pri Gračcu č. g. kapelan Martin Lenart dne 24. t. m. Pogreb je bil v četrtek popoldne R. i. p.!

* Hudobna laž „Domovine“ je bila, da so franciškani na Brezjah dobili dne 1. septembra pri ofru do 30.000 K. Odvetnik dr. Serne, kateri ima najozje zveze z „Domovino“, ni nič povzročil, da bi se ta laž popravila. Pač pa nam je poslal z ozirom na tozadovno notico v Številki od 12. septembra naslednji popravek: Slatno uređništvo! Z ozirom na tiskovno postavo prosim sprejeti sledeči popravek na dopis Hudobna laž „Domovine“ v Vašem listu od 12. septembra 1907. 1. Ni res, da sem prišel „ubog kot berač v Celje“, ampak res je, da sem tje prišel kot odvetnik in sin imovith staršev in z lastnim premoženjem nekaterih tisoč krom (Opomba uredn.: Sedaj ga cenijo ljudje na vsaj polmilijonarja!). 2. Ni res, da sem si dal marsikatero delo za narodno stvar dobro plačati, res pa je, da za narodne stvari si nisem nikoli nič dal plačati, ampak da sem jih le gmotno podpiral. Dr. J. Serne. Opomba uredn.: To pa zopet ni res, kar pravi dr. Serne, da je

res. Opominjam ga le na njegov zaslužek pri zidavi Narodnega doma, na plačevanje potov na Dunaj v narodnih zadevah, na odškodnine za shode med narodom itd.

* Ponemčevanje slovenskega šolstva na Stajerskem se vedno bolj širi in „Učiteljski Tovariš“ prinaša v tem oziru zanimive primere, koje priobčuje tudi sobotna „Domovina“. Toda kaj pomaga tako tarnjanje po listih, če pa Narodna stranka in organizirano liberalno učiteljstvo celo drugače nastopa, nego po listih toži. Narodna stranka sama po svojih voditeljih govori za več nemščine v ljudskih šolah in liberalno učiteljstvo samo dela za ponemčevanje ljudskih šolah. En primer, za katerega lahko izveste tudi imena v našem uređništvu! V ptujskem okraju je bilo prosto nadučiteljsko mesto. Slovensko-napredni učitelj se odloči prositi za to mesto in kaj stori? Gre k Strašilu ter mu da častno besed, da bo delal za ponemčenje višjih razreduv. Slovensko-napredni učitelj je dobil nadučiteljsko mesto in sedaj se nam poroča, da se že pobirajo podpisi za nemški pouk v zadnjem razredu. Takih vzgledov še lahko več navedemo! Tukaj naj zmetata „Domovina“ in „Učiteljski Tovariš“, ne pa da napadata dr. Korošča in dr. Sušteršiča, ki v tem oziru gotovo nista nič zakrivila. Naše starodavne deželne poslance pa, kakor Vošnjaka, dr. Hrašoveca, pa pustijo pri miru, čeprav so se za slovensko šolstvo dosedaj presneto malo izpostavili!

* Moč liberalne misli je baje, po besedah govornikov iz liberalne stranke, tako velika, da bo nam rešila tudi našo nevarno mojo. Zato proč s katoliškim misljenjem... Premisljevali smo te besede in moč liberalne misli! In res velika je ta moč! Ta moč liberalne misli se kaže n. pr. na dr. Kovatschitschu v Celju, na Faleschiniju, Schniederšchützu, dr. Oswatitschku v Brežčah, na dr. Lorberju, dr. Feldbacherju v Mariboru itd. in na celi vrsti liberalnih učiteljih, n. pr. na Saduju v St. Ilju, na Brezinku v Jarencu, na Cmrešku v Ločah, na Skubicu v Bizejskem, na Svetlinu v Poljčanah itd. itd. Zares velika je moč liberalne misli za narodno stvar!

* Mariborskemu dopisniku „Domovine“, ki me je tako lažljivo napadel, sledi v odgovor: Laž je, da me je društvo „Maribor“ izključilo zaradi moje „delavnosti“ in „zaslug“ za društvo. Res pa je, da je predlagal na občem zboru nepolitičnega društva „Maribor“ c. kr. avskultant tukajšnjega okrožnega sodišča g. Ivan Zemlič, da se me izključi iz društva, ker sem šel kot poročevalc na shod Narodno napredne stranke v Ljubljani baje preoblečen. O tem predlogu pa se ni niti glasovalo. Kar pa se tiče mojega delovanja pri društvu „Maribor“, povdarjam samo to, da je imelo društvo „Maribor“, ko sem prevzel predsedstvo, okoli 300 gld. dolga. Ko sem pa oddal predsedstvo, ni imelo društvo nič dolga, pač pa nekaj kron gotovine v blagajni. Da je moral odbor pridno delovati, predno se je vse to poplačalo, razvidel bo vsak pošten človek. To bodo potrdili tudi takratni liberalni odborniki.

Toliko resnici na ljubo. Na ostale napade ne bom odgovarjal. F. Leskovar.

* Aprilove norce brije „Narodni List.“ Uredniki „Narodnega Lista“ dobro vedo, da so naročniki njihovega zaplotnega lista samo lahkovni backi. Zato jim nazvezijo tako debele laži, da jih more pametni človek kar z obema rokama prijeti. V zadnjem „Narodnem Listu“ hočejo opraviti dr. Serneca radi njegovega grdega napada na dr. Benkoviča in dokazujojo, da so pristaši Kmečke zveze prvi začeli tako postopati. A takoj prvi dokaz je gorostasná laž. Glasí se: „V vseh spominu je še, da je na dan sv. Jožefa v Celju v Narodnem domu duhovnik Gorišek vleuglednega vodjo slovenskega učiteljstva z roko v prsa suval. Hvala Bogu se takrat napadeni ni spozabil, da bi vrnil nemilo za nedrago.“ To je od prve do zadnje besede izmišljeno. Na shodih v Narodnem domu je bilo veliko ljudi, a nobeden izmed njih ni videl, da bi bil duhovnik Gorišek koga v prsa suval na na dan sv. Jožefa, in ne kak drugi dan. Nadučitelj Gradišnik je pa res lep vzgojevalec, ki pusti, da se na njegov račun širijo take laži.

* Pazite na domače starine! Po Spodnjem Stajerskem se potika neki žid, ki kupuje starinske reči, zlasti stika za cerkvenimi rečmi po cerkvah in farovžih. Za malovredne reči obeta velike svote, da bo drugokrat prišel po nje. S tem preslepi nevesčake, da mu res vredne reči dajo pod nič. Cerkvena predstojništva opozarjam, da je naše škofijstvo sploh prepovedalo oddajati cerkvene reči v tuje roke. Poroča se nam tudi, da po Slovenskih goricah nek zagrizen nemčur zbira starinske reči in dobrodušni Slovenci mu jih radovoljno dajejo. Naravnost škandal je, da je pri nas tako malo smisla za domače starine. Vse nam prebrskajo in odnesajo židje in Nemci, naše „Zgodovinsko društvo“ pa skoro povsod najde gluha ušesa. V kozjanskem okraju je letos bojda nek profesor iz Amsterdama preiskoval podzemeljske votline in najdene predmete odnesel seboj! Kje so pa naši profesorji? Graški deželní odbor tudi poziva občine, naj pošljejo v Gradec svoje arhive (stare listine). Opozarjam pa naše občine, naj skrbno čuvajo svoje arhive in jih imajo v redu, v Gradec pa jih ni treba pošiljati in deželní odbor nima pravice to zahtevati. Znan nam je slučaj, da je nek nemški zgodovinar brskal po arhivu neke trške občine na Spodnjem Stajerskem, pa je iz starega zapisknika iztrgal vse tisto listo, ki so imeli kaj za-

nimivega, pa jih očnesel, Bog ve kam. Ravno to, da Nemci in židje tako hlastno stikajo za starinami po naših krajih, bi naj odprlo oči tistim, ki gledajo, pa ne vidijo in ponavljajo neumno trditve, da Slovenci nimajo zgodovine.

* Tržne vesti. Poročilo našega poljedelskega ministrstva o letošnji letini se glasi ugodno in se ceni letina kot srednje dobra. Pšenica je nad srednje dobro, rž je nekoliko slabše izpadla, a zrno je dobro. Oves je letos izmed vseh vrst žit najbolje uspel, samo gnije precej. Vinska trta obeta dobro kapljico, sadja bo pa malo. Ogrsko poročilo je svoje zadnje cenitve za nekaj zvišalo. Žitni trg nam ni prinesel posebnih izpreamemb, kupčija leže vedno še po polževu. Tendenca naših tržišč je mlačna in cene nestalne, ali izpreamemb se vrste le okoli 5 do 15 vinarjev. Občutnejšega padca ni. Tuja tržišča so se zadnji čas zopet nekoliko utrdila, a to ni vplivalo na ogrske, ki so nekoliko popustili. Vreme je vse skoz ugodno. Ponudbe so postale jače in nekateri prerokujejo preobrat na tržiščih, ker današnji položaj nikakor ne odgovarja istini. — Pšenica. Ponudbe so postale jače, konzum in kupčija pa nočeta blaga po tako visoki ceni. Ponudniki so popuščali za nekaj vinarjev. — Rž se ni pomnožila v ponudbah, tendenca stalna. — Oves stalna. — Moka nikakor noče izpod rok. Mlini so obloženi tako, da se jako trudijo iznebiti se finih vrst. Konzum je zopet slabši. Temne, kruhne vrste gredo dobro in dosegajo visoke cene. Budimpeški mlini so, kakor je znano, sklenili mleti pet dni na teden. Zdaj se pogajajo, da bi se tega dogovora držali tudi vse mlini. — Napravimo kratek pregled. Pšenica vsled špekulacije jako draga, mlini morajo sirovine draga plačati, fina moka nikamur ne gre, ker konzum si tako dragega blaga ne more nabavljati, mlini ne morejo s polno paro delati, ker pšenica da tudi fine moke, ne samo temne. Gredo pa le temne vrste, te so zato drage. Uspeh cele kupčije je velika draginja v korist malega števila špekulativnih prekupcev in veleposestnikov, škoda mlinov in velikanske množice konzumentov. Čuda bi bila, ako se bo ta položaj vzdržal. Ržena moka je začela popuščati v ceni, ker kakor smo začnili omenili, so preveč zahtevali za blago in konzum je vsled tega padel, promet vstavljen. Za otroke in klajno moko so zahteve vedno enako živahne, dovoljujejo se zahtevane cene. V Šleziskem deželnem zboru je vložil neki poslanec nujni predlog, naj se izvoz otrobov prepove. V temeljeval je svoj predlog z ozirom na neprimerni poskok cene vsled izvoza. Otrobi so se skoraj za 5 kron podražili. Izvoz je tako narasel. Ta je znašal v letu 1905 čez 580.000 met. stot., v l. 1906 1.300.000 met. stot. in letos se je dosedaj že izvozil 1.100.000 met. stot. Strokovnjaci cene obveznosti avstrijskih prekupcev in mlinov že tako visoko, da bo izvoz do konca leta prekoračil dva milijona stotov. — Svinjska mast. Blaga primanjkuje, tendenca tako stalna. — Živine se je na Dunaj dovedlo znatno več. Iz Hrvatske se je privredno za 220 glad več. Ker je konzum znatno narastel, večji dovoz ni pritisnil cen, marveč so to vztrajale, oziroma še poskočile. Pitani voli so se plačevati od 68-91, drugi 50-72, biki in krale 56 do 84 vin kg. žive teže, brez vžitnine. Mlade svinje 78 do 112 vin, rejene 110 do 120 vin. kg. žive teže.

* Svobodna šola in dijaštvvo. Na shodu narodno-radikalnega dijaštvva v Celju, kojega so pozdravili tudi dr. Kukovec, general Narodne stranke, poslanec Roblek, Ježovnik, mariborski odvetnik dr. Rosina itd., se je obravnavalo tudi o svobodni šoli. Da se spoznamo, treba nam je navesti par stavkov iz govorov o tem predmetu. Dijak Zalar je govoril: „Hčemo, da imaj učiteljstvo svobodo prostega gibanja. Znanost se ne more prilagoditi v nobenem oziru verski legendam (bajkam). Danes pa v eni ura podere katehet, kar je profesor po dolgem trudu s težavo sezidal. Zato mora svobodna šola zahtevati ločitev šole od ortodoksnega (pravega) cerkvenega verstva. Svobodna znanost in konfesionalno verstvo se nikdar ne dasta spojiti. Edino logična posledica je: divorcens (ločimo se!).“ Dijak Munda je zahteval, da se odločno zastopa ločitev cerkve od šole. Priporoča tudi ustanovitev samostojnega slovenskega društva svobodna šola. Ko so bili vsi dijaki na ta način pravljeni, predlagala in sprejela se je resolucija, v kateri se narodno-radikalno dijaštvvo pridružuje agitaciji za Svobodno šolo in zahteva ločitev cerkve od šole. Tako govorji dijaštvvo, katero Narodna stranka s ponosom imenuje svoj naraščaj!

* Zdražbo dela že dolgo časa po člankih in noticah v „Domovini“ liberalna tiba voda suplent dr. Pivko. Dokler je samo pisal, smo ga pustili pri miru, sedaj ko je svoje razdiralne prste začel vtikati tudi v naše katoliško-narodno organizacije, mu ne bomo več prizanali. Pri tem pa je nam deveta brigga, ali je dr. Pivko v kaki kompetenci, ali ne, nas njegove kompetence celo nič ne brigajo, ampak le njevo javno delo po časnikih in med ljudstvom. Nodemo danes tudi ponavljati, kako nelepo piše ta sicer sladki človek o naši duhovščini, o naših društih in kako kolegialno se rad spominja svojega tovarisa dr. Verstovščeka. Danes hočem le navesti, s kakšno brialostjo se brani v „Domovini“ od 18. septembra proti naši notici, da je začel delati razpor med Slovenci v Studencih. Domišljavo se hvali: „Delaven in sposoben (!) dr. Pivko.“ Do resnice mu ni mnogo, ker piše, da je bil g. Leskovar izključen iz društva „Maribor.“ In našemu listu kliče: „Treba je še preobilne mere nizkotnosti, maščevalnosti in slepega sovra-

Štva k temu, da se napača moža, kakor je dr. Pivko.“ Zares, grozno zločinstvo, če se kdo dotakne moža, kakor je dr. Pivko! Veliko si domisluje tudi, ko piše: „Vsakdo izmed mariborskih Slovencev ve, da je on (dr. Pivko) jeden izmed najbolj delavnih in zasluznih mož...“ Kakor o sebi, tako krivo sodi ta mož tudi p. mariborskih dogodkih, zato pa so vsi njegovi dopisi v „Domovini“ le izraz prebuine domišljije ali pa strankarske strasti.

* **Osebna vest.** Za suplenta na državni gimnaziji v Trstu je imenovan g. A. Rabuza.

* **Duhovske vesti.** C. g. Ivan Vreže, c. kr. profesor na učiteljsku v Mariboru, je imenovan za duhovnega svetovalec. Čestitamo. — Za stoprovizorja župnije Zg. Sv. Kungota je imenovan č. g. Vid Jančekovič, župnik v Svičini. — Za dekanata slovenjstriške dekanije je imenovan č. g. Franc Bohak, mestni župnik v Slovenski Bistrici.

* **Novo delavska organizacija** bi rad osnoval v Mariboru dr. Pivko. V to svrhu je bilo zadnjo nedeljo v Narodnem domu posvetovanje. Dr. Pivko je zaupnik Narodne stranke v Mariboru, in zato smemo biti radovalni, ali bo sploh šel kak delavec na liberalne limanice.

* **Vprašanje iz Celja.** Ali je res, da misli Narodna stranka dr. Serneca radi njegovega plemenitega napada s pasjim bičem povzdigniti v plemski stan in ga imenovati dr. Janko Seruec vitez pasjega biča? Ali je res, da mislijo pristaši Kmečke zveze imenovati dr. Serneca — dr. Pasji bič? Odgovor uredništva: Nam to ni znano.

* **S šole.** V Studencih pri Mariboru se je dovolil stalno šesti razred in ena paralelka. Za nadučitelja v Stranice pride g. Ferd. Vobič, učitelj pri Sv. Marijeti blizu Ptuja, in v Novocerkev g. Henrik Karničnik, učitelj v Polzeli. Kot stalni učiteljici sta imenovani: v Storah gdč. Ana Steska iz Sv. Marijeti pri Rimskih Toplicah, in v Čadramu gdč. Marija Thuma od Sv. Štefana v Žilski dolini. Za učiteljico Ženskih ročnih del v Čadramu je imenovana gdč. Marija Brumen.

* **Na dr. Jankoviča** zlige zadnji „Narodni List“ zopet cele golide gnojnike ter pravi, da je obdolžil propalega kandidata Žurmana požiga in njegovo ženo krive prisuge. Toda cela stvar je od „Narodnega Lista“ skrajno hudobno zavita in ima le edini name, očrtniti dr. Jankoviča in njegovo stranko pred javnostjo. V smislu strupene in neresnične obtožnice, ki jo je Žurmanov zastopnik naperil proti dr. Jankoviču, bi bil zakrivil hudodelstvo obrekovanja, ki zastara še le po enem letu, in bi mu torej poslanska nedotakljivost popolnoma nič ne hasnila. Sedaj pa je cela zadeva zastarela že po treh mesecih? Zakaj, odgovor na to prepustimo Narodni stranki. Satanska zlobnost leži tudi v trditvi „Narodnega Lista“, češ, da je naš list Žurmana z ozirom na razne govorice o požigu itd. imenoval fajferberkerja. Nikakor ne, mi niti v sanjah nismo na to mislili, ampak to ime ni imelo nobenega žaljivega namena in se je nanašalo na Žurmanova vojaška leta. Obrekovalci in lažnjive so oni, ki pišejo v „Narodni List.“

* **Višek surovosti** je dosegel člankar v zadnjem „Narodnem Listu“ s člankom „S pasjim bičem.“ Surovi napad dr. Serneca na dr. Benkoviča skuša še opravičiti ter hujška svoje somišlenike, naj sledijo celjskemu doktorju pasjega biča. Nezaslušan čin dr. Serneca slavijo kot nekako junaštvo, čeprav bi lahko to, kar je storil dr. Serne, izvršil tudi največji fakin. Namesto dokazov prihaja Narodna stranka sedaj s pasjim bičem. Dr. Benkovič se je branil na shodu v Št. Juriju proti sumničenju dr. Serneca, da je v volilni dobi iskal zveze s socialdemokratom. Namesto da bi dr. Serne prinesel dokaze, kakor se to zahteva od poštenega človeka, napisoval je dr. Benkovič dvoboje. Seveda je dr. Benkovič kot katoličan dvoboje odklonil. In na to se vedno dr. Serne ni prisel z dokazi, ampak s pasjim bičem. To je sedaj dokazovalna moč Narodne stranke: pasji bič. Zaradi poziva k dvoboju in zaradi surovega napada se bo moral dr. Serne zagovarjati pred sodiščem. Pred poštenim slovenskim ljudstvom pa je že obsojen in ž njim tudi posurovela Narodna stranka!

* **Poslanec Roblek** je imel zadnjo nedeljo shod na Kalobiu in sprejela se je nezaupnica — „Slov. Gosp.“ To je delo za ljudstvo!

* **Naše sodnije** so z rokavicami postopale proti surovostim Narodne stranke, dočim so imeli proti majhnim prestopkom naših somišlenikov zaradi letakov, lepakov itd. železne roke. Sedaj vidijo, prvi sad nihovе popustljivosti: dr. Serne s pasjim bičem!

Mariborski okraj.

m **Sv. Ana** na Krembergu. Dne 25. m. m. je imelo naše bralno društvo občni zbor in veselico, katera je bila že precej dobro obiskana. Le tujih gostov bi bilo več želeti, da bi mi tukajšnji obmежni Slovenci spoznali, da se imamo dobro čutete brate, kateri z nami čutijo in nas tušti hočejo podpirati v boju proti vedno bolj prodirajočemu nemštvu. Pa vsaj tudi ni čuda, če pri nas nemštvu tako napreduje, ko se že otroci v prvem razredu, ki še niti vseh črk in številk ne poznajo, navdušujejo za nemštvu, ker morajo v šoli se nahajajoče predmete po nemško imenovati. Ali je to predpisano, ne vem. — Pa tudi v političnem oziru smo čisto osamljeni, ker so nas pri razdelitvi državnozborskih volilnih okrajev priklopili k nemškemu volilnemu okraju. Za časa

volitev so se nam od raznih strank ponujali kandidati. Posebno so si nekatere osebe na vso moč pripravljale, da bi spravile grofa Stürgkh v državni zbor. Posebno pa eien takih, od katerih smo se najmanj nadigli. Sedaj pa nobenemu poslancu ne pride na misel, da bi tudi pri nas napravil volilni shod. Si bržas misli, da ga itak ne zastopimo. Zato pa naj pride k nam S. K. Z., pod katero področje spaša tudi naš emureški okraj.

m **St. Peter** pri Mariboru. Predavanja čebelarskega potovalnega učitelja g. Juranciča se je udeležilo nad 60 oseb. Poljudno in izvrstno predavanje strokovnjaka je zbudilo pri nas veliko zanimanje za čebelorejo. Nato smo se podali čez Dravo k uzornevu čebelnjaku vrlega narodnjaka Jos. Piveca v Zrkovce.

m **Jarenina.** Nekateri gospodje vsiljujejo in izposojujejo liberalno „Domovino“ nekaterim Jarenincam. Mi smo dolgo potrpeli, a od zdaj naprej ne bomo več. Neusmiljeno bomo razkrinkali te ljudi, naj si bodo tudi učiteljskega stanu. Gospodje, tako ne smrtno ste se blamirali pri zadnjih državnozborskih volitvah, vidite, da nimate nobenega ugleda med ljudstvom in še zdaj delate proti kmetom in duhovnikom. Mi vam ne damo nobenega povoda. A povedali bomo enkrat jasno, zakaj gospodje ne morete biti klerikalci.

m **Graščino** z dotedanjim posestvom v Framu je kupil od sličniškega grofa Schönborn č. g. Fr. Muršič, župnik framski.

m **Jarenina.** Kakor smo že poročali, dobimo novega nadučitelja in sicer gospoda Breznika iz Mariete, ki je bil nekdaj navdušen Slovenec, zdaj pa je nemški fortšritlar. Že zdaj ima precej nasprotnikov na novi svoji staciji. Naklonjen mu je malokdo. Pa mislil bi si človek, da se bo novi gospod kolikor močno potrudil, da si pridobi naklonjenost saj nekaternikov. On pa, akoravno še ni v Jarenini, dela nasprotno in si že zdaj odbija ljudi. Že zdaj pošilja pod Šifro Jarenina notice v protestantsko in protversko „Marburgerco.“ Ali si more kdo misliti večje križnosti? Še ne pozna naših razmer, pa že dela zgago. Iz Jarenine poroča, da so se v daljnem Št. Juriju tepli fantje in pravi, da bi moral poslanec g. Roškar doma ostati, ne pa politizirati v Št. Lenartu. Kaj vas, g. Breznik, briga ta tepež? Zakaj delate vrlega poslanca Roškarja za to odgovornega? On ni v Šentjurški občini župan, ampak v Malni. Kaj piše reči, ki jih ne poznate? V drugem dopisu pa Breznik sumniči domača duhovnika, češ, akoravno sta učiteljeva sina, bota pa vendar proti učiteljem in Šoli. To je že preveč. Domača duhovnika še na noben način nista dala povod novemu nadučitelju, ju tako grdo sumničiti. G. Breznik, pazite! Povemo vam, že še ne veste, da imate vse ljudstvo v Jarenini že zdaj proti sebi, krví ste pa sami. Mirno smo danes pisali, pa bote videli, če ne bote mirovali, kak vihar nevolje bote povzročili. Marsikaj še imamo v peresu, pa naj bo za danes. Na vaše dopsipe v „Marburgerci“ bomo pa posebno pazili. Zdaj vemo, kdo je naš edini dopisnik tega ostudnega lista!

m **Slovensko gledišče** v Mariboru. Zadnjo nedeljo je začela Čitalnica zopet s predstavami v Narodnem domu. Igral se je narodni igrokaz „Zaklad“, katerega je spisal Andrejev. Igra je posneta iz kmečkega stanu; polna je raznih šeg, navad, odnosajev, pa tudi vraž, ki so še kako razširjene v bujni domišljiji pri prostega ljudstva. Šala je originalna, dobitki pač pripristi in malo duhoviti, ki pa tem bolj povzročajo smeh nižjih slojev. Splošno pa je igra pripravna za naše slovensko ljudstvo. Stefanov imamo pač še mnogo med ljudstvom; energični kmečki fantje so pravi značaji pri prostih iger. Lipe je pravati hlapec iz prejšnje zlate dobe, ko so še bili posli zrasti pri hiši in se je niso radi ločili pred smrtnjo. Najda in Jerica ste parček, kakršnih najdemo povsod na deželi. Skopuh je navadni tip, ki se povsod ponavlja v igrach. V tem igrokazu je ta oseba slab posnetek iz igre „Mlinar in njegova hči.“ Saj dejanje in kretanje skopuhovo je docela slično; res je, da so skopuh v glavnih potezah vsi ednaki, toda popolnoma slična v svojih vklrepili si nista nititi. Burnik je žalosten vzgled iz domačije prognanih kmetov. Rovan pa dobroščen, toda ponosen in skoro surov značaj. Čevljar daje celemu dejanju veliko spremembe, kar ugaja, zlasti če pomislimo, da spravi zares na kmetih čevljar v celo hišo drugo življenje, če pride v „Širo.“ — Igralo se je dobro, celo v nekaterih vlogah nedosegljivo. Le eno je motilo. Igra ni imela prave oblike in smeri. Ni se zamogel poslušalec prav udomačiti; kmečki fantje, zlasti pa dekline, nas niso mogle privesti na pravo pozorišče, to je na kmetijo. Nastopali so bolj mestjani ali tržani, delali, mislili in govorili so pa kmetje. Kazilo je razvoj dejanja zlasti oprava in pa tudi obnašanje posameznikov. Gotovo je, da se mora varovati estetični čut na održi tudi v obleki, da se ne pošlje na njega razčapanih capinov itd., toda najmo potreba je, oblačiti se primerno ulogi, zlasti pa to v ulogah kmečkih oseb. Nato bi morali delavnici režiserji tudi paziti. Igra zadnjo nedeljo ravno radi tega ni bila pravi narodni igrokaz iz vaškega življenja, temveč bolj alegoričnega značaja. Na nekaterih mestih se je razvijalo dejanje preveč mučno. Mislimo, da je temu več kriva igra sama nego igralci. Nasvetovali bi, da še to igro enkrat ponovijo in ji poskusijo podati pravo lice; videlo se bode še-le drugič, če je za naš oder primerna. Marlivi režiserji in igralci zaslužijo le

hvale za požrtvovalno in izobraževalno delo. Upati je pri ponovitvi igre še večje udeležbe.

Saleščan.

m **Slivnica pri Mariboru.** Šestdesetletnico rojstva doživlja dne 29. t. m. naš nad vse goreči in skrbni ter zato obči priljubljeni dušni pastir, duh svetovalec Franc Ser. Hirti. Vsi dobrari farani mu želijo trdnega zdravja še prav mnogo let in obilno uspešno blagoslova.

m **Izobraževalno društvo** sličniško pripravlja za 29. sept. podučno igro „Kukavica“ in pa šaljivo burko „Trije tički!“ Da bi le fajn žvrgoleli in kukali!

m **Jarenina.** Hiša „Willkomhof“ je pogorela dne 20. t. m. zvečer. Prišli so gasiti požarniki iz Maribora.

m **Rače.** Železna traverza je padla na nogo delavcu Potočniku in ga težko ranila.

m **Bralno društvo „Edinost“** pri Sv. Juriju ob Slov. gor. predi v nedeljo, dne 29. t. m. veselico. Vspored: Petje, poučni govor prof. vlč. dr. Kovačiča, igra: Vedežvalka, tombola. Prijatelji društva, pridite v našo sredino, na pošteno, poučno zabavo.

m **Izkaz daril za ruško kočo** nam je poslala „Dravska podružnica S. P. D.“ Žal da vsled pomanjkanja prostora toliko imen blagih darovalcev ne moremo priobčiti. Izkaz končuje: Vrh teh mnogobrojnih darov in denarju in blagu za kočo so darovali blage in za narodno stvar vnete in požrtvovalne gospe na Smolniku in Rušah za slavnost, prirejene povodom otvoritve koče, veliko množino znanih pohorskih paganc, mlečnega kruha, šarkeljnov, pristnega pohorskega kruha, peciva, sladkih pijač, mleka, i. t. d. Vsem darovalcem in vsem tistim gospem in gospodom, ki so na dan otvoritve ven dan se trudili in delali, izrekamo najsegnejšo zahvalo. Najboljša zahvala naj Vam bo zavest in prepričanje, da ste darovali in delali za dobro in narodno stvar.

m **Kat. delavska društvo v Puščavi** priredi dne 29. tega meseca prostorih gospoda Breznica v Činčau veselico z zanimivim vsporedom. Vabimo k prav obični udeležbi!

m **Sv. Benedikt v Slov. gor.** Podružnica c. kr. kmetijske družbe za Štajersko zboruje na rožno-vensko nedeljo dne 6. okt. t. l. popoldne ob treh v Šoli pri Sv. Trojici. Predaval bo deželni potovni učitelj M. Jelovšek o živinoreji. Kmetovalci, udeležite se v obilnem številu tega zborovanja, kajti predavanje gosp. Jelovšek-a bo za vas jako koristno in zanimivo. Vabimo k pristopu.

Ptujski okraj.

p **Sv. Peter** na Medvedovem selu. Shod Slov. kmečke zveze bo v nedeljo ob 3. uri popoldne v župnišču. Poročal bo naš poslanec dr. Korošec. Nastopijo še drugi govorniki kakor g. J. Vrečko iz Ponikve. Zanimanje za ta shod je zelo veliko, ker še pri Sv. Peteru nismo nikdar imeli političnega shoda, vsaj ljudje ga ne pomnijo. Tudi noben slovenski poslanec še doslej ni zašel v pozabljeni Medvedovem selu, ki pa se začenja probujati. Na shod pridejo tudi sosedje od Slatine, Sv. Eme, Zibike, Šmarja, Sladkogore in Kostrivnice. In domačini se shoda udeležijo gotovo polnoštevno. Le pride, da spoznate, kako velikega pomena je za kmata S. K. Z., da spoznate in slišite svojega državnega poslanca, ki je imel ob volitvah že lepo število pristašev, sedaj pa še jih ima več, kajti tudi na Medvedovem selu gremo odločno naprej!

p **Velika Nedelja.** Pri posestniku Tomažu Hebar v Vičancih hišno štev. 14. cvete jablan sedaj v drugi polovici meseca septembra. Res redki slučaj. starejši kmetovalci pravijo o tem, da obeta to cvetenje rodno prihodnje sadno leto. No, bomo videli!

p **Umrl je** v ormoški bolnišnici dne 23. sept. ob pol 7. uri zjutraj trgovec in gostilničar Oton Vrbnjak od Sv. Miklavža. Bil je trden značaj, narodnjak od pet do glave, mož krščanskega mišlenja! Pogreb je bil v sredo ob 8. uri. N. v. m. p.!

p **V Rogatcu** bodo upeljali električno razsvetljavo. Ta naprava jih bo stala 50.000' kron.

p **Sv. Lovrenc na Dr. polju.** Prostovoljno gasilo društvo pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju priredi v nedeljo dne 6. oktobra t. l. veliko veselico na korist požarnih brambl v vseh prostorih gostilne Janeza Finžer. Veselica se vrši ob vsakem vremenu ob 3. uri popoldan. Na sprednu je blagoslovljenje brigalnice, potem poučni govor in prosta zavet s petjem in godbo.

p **Bralno društvo v Krčevini pri Ptaju** priredi dne 29. t. m. po večernicah svoj občni zbor v gostilni g. Gregoreca na Grajeni.

Ljutomerski okraj.

l **Shod v Veržeju** sklice Slovenska kmečka zveza dne 6. oktobra popoldne ob 3. uri v gostilni g. Rošmana. Poročal bo g. državni in deželni poslanec J. Roskar. Ob enem se bo ustanovil pododbor Kmečke zveze za trg in okolico.

l **Bralno društvo pri Kapeli** pri Radencih priredi dne 29. t. m. veselico z gledališko igro: „Čevljar“ in „Kmet pri fotografu“. Med odmori svira Kapelski goslarški in tamburaški klub. Pri prosti zabavi bo šaljiva pošta. Veselica se vrši ob vsakem vremeni v gostilni pri zidu. Ulijedno vabi odbor.

Slovenjgraški okraj.

s **Poštni sel.** Vsled posredovanja državnega poslance dr. Korošca dobita Sv. Jernej ob Mutin Pernice svojega poštnega sela od mutske pošte.

pri Sv. Duhu pravil volilcem, da pri tej stvari ni treba glasovanja, resnica je, da pri zmagoslavju ni razobesil. Ježovnik slovenske zastave, resnica je, da še Ježovnik ničesar ni izpolnil, kar so on in njegovi agitatorji obetali volilcem. O teh obljubah še bomo govorili in takrat bodo volilci začudeno pogledali, a Ježovniku se bodo tresle hlačice.

s Ribnica na Pohorju. Narodna stranka je sklicala za nedeljo dne 15. septembra semkaj gospodarski shod, na katerega je prišel tudi deželnji poslanec Vošnjak ter se s tem javno priznal pristašem novopečene liberalne stranke. Za volilce je s tem padel zadnji razlog za obzirnost in sedaj bo se lahko enkrat odkrito govorilo o Vošnjakovem poslansku v deželnem zboru. Čudno je bilo že pri zadnjih državnozborskih volitvah njegov zadržanje, ko je mirno gledal, kako je njegov sin najstrastnejše agitiral proti Robiču, ki je v deželnem zboru Vošnjakov tovarši. Lepi tovariš!

s Nogo je zlomilo padajoče se drevo tesarju Klevčarju v Ribnici na Pohorju.

Konjiški okraj.

k Sv. Kunigunda na Pohorju. V nedeljo dne 6. okt. 1907 ob 9. uri dopoldne priredi tukaj S. K. Z. shod. Govoril bo državni poslanec Pišek. Prišrno vabimo vse somišljenike!

Celjski okraj.

c Poročil se je dne 22. t. m. v Petrovčah g. Viktor pl. Šuškovic, c. kr. poštni asistent v Mariboru, z gdč. Mici pl. Pagliaruzzi.

c Pri Sv. Križu poleg Belihvod se bo vršil dne 6. okt. na rožnivensko nedeljo posebno slovesno romarski shod kot sklep jubilejnega leta blagosloviljenja romarske cerkve. Že v soboto bo ob 7. zjutraj slovesno sv. opravilo, zvečer v mraku pa med trjančenjem zvonov in petjem slovenski obhod okoli cerkve.

c Otroški vrtec v Gaberju pri Celju v liberalnih krempljih. Minolo zimo je sklenila občina okolica Celje otvoriti v Gaberju otroški vrtec pod pogojem, da ga vodijo šolske sestre. Stanovanje in učila naj preskrbi občina, učiteljico pa naj bi plačevala družba sv. Cirila in Metoda. Izvršitev tega sklepa je občinski odbor izročil liberalnemu odborniku dr. Božiču. S tem je postavil, kakor pravimo, kozla v zelenik. Vrtec bi se imel otvoriti že spomladi in takrat bi bila dobila službo vrtnarice gotovo šolska sestra, ker je bila družba sv. Cirila in Metoda še v rokah krščansko mislečilni mož. Toda dr. Božič je stvar tako dolgo motal, da je prišla družba sv. Cirila in Metoda v liberalne roke. Sedanje vodstvo te družbe je izjavilo, kakor se govori, da ne mara šolske sestre in da ji ne da nobene plače. Sedaj je dr. Božič na svojo roko kar hitro otvoril vrtec. Šolskim sestrám je pravil, da je za nje, delal pa je proti njim. Njegov tovariš profesor Jošt pa je povedal resnico. Agitiral je namreč za vrtec in pravil, ljudem, da je on in njegova stranka, tedaj tudi dr. Božič, proti šolskim sestrám. Za šolske sestre so, tako je govoril, samo duhovniki. V odboru občine okolica Celje so modri, izkušeni možje. Ali nimajo toliko moči in poguma, da bi se ustavili samovoljnemu postopanju mladega, neizkušenega, liberalnega dr. Božiča? Ali je dr. Božič več kot župan in občinski odbor, čeprav nič ne ve, kaj, se v Gaberju gredi? Treba je odločno nastopiti proti dr. Božiču in njegovemu pomagaču tajniku Percu.

c Hmeljarsko društvo v Žalcu je izreklo na zadnjem shodu dne 15. septembra svojo ogorčenje nad našim listom, menda zaradi tega, ker smo društvo opozorili na izvršilne naredbe in na potrebo hmeljske postave ter s tem veliko koristili hmeljarsku. Društvo samo se v tem oziru ni spomnilo svoje dolžnosti, dokler mi nismo govorili. Posebno hudo pa je društvo na nas, ker nastopamo proti hmeljskim meštarjem, kajti v društvu sede po večini hmeljski meštarji, in njih brezposogni prijatelji. Čudno se mora zdeti vsakemu nepristranskemu človeku, da je tudi naše društvo cenilo množino pridelka mnogo višje, nego je bila v resnici. Tako previsoko ceneite so meštarji in kupci povzročili letos skoro v vseh hmeljskih okrajih, zato pa je tudi cena tako padla. Sedaj se namreč javlja, da se je povsod množina pridelka previsoko cenila, in tudi hmeljarsko društvo je oddalo glede savinjskega hmelja to izjavo. Ali je to društvo za meštarje ali hmeljarje? Dvema gospodoma ni mogoče služiti!

c Proč z meštarji! Trgovina s hmeljem se mora urediti in postaviti na zdravo stališče. Toda o tem ne zna naš "priljubljeni" ne besedice povedati. Sedaj imamo polno meštarjev po Savinjski dolini in dalo bi se navesti kričečih slučajev, kako nekateri izmed njih delajo za ljudski blagor. N. pr.: Meštar pripelja juda k hiši ter začne farbat: To je edini kupec hmelja; temu ga daje, sicer vam ostane. Mož hmeljar je preplašen vsled takih lažnjivih besed in proda hmelj po ceni, kakor jo narekuje meštar. Navadno 30 ali celo 25 krajcarjev. Toda glej! Za njim pride vendar drug kupec in ponuja 35 do 40 krajcarjev. A žalibog, hmeljar ga ne more več pridati, obsedel je prvemu lažnjivemu meštarju. Hmeljarji vzduhajo, a prepozno! Poslanec

Roblek, ali ne čuješ teh vzduhov, ali res nimate srca za ljudstvo?

c Iz gornjegradskega okraja. Za danes stavimo samo to-le vprašanje: Ali je potovalni učitelj Gorčan priganjač liberalni Narodni stranki, kakor so ljudski liberalni učitelji v našem okraju? Zakaj se love kmetje po teh ljudeh v notarjeve zanke? Ali ni držno, da piše Drukar na občine našega okraja, da naj agitira za njegov shod za organizacijo Narodne stranke, katere načelnik je ta kranjski liberalец? Podrukalo jo je Drukar, podrukali jo bomo mi enoglasno — proč z notarjem.

c St. Miklavž n. Laškem. Začeli smo zopet popravljati plazove. Letos spomladi se je dreniralo približno dva orala travnika in kakšen je vespe? Eden dan po zadnjem dežju se je merilo, koliko vode izteče iz cevi, ki so položene po tem prostoru in izkušnja je pokazala, da je izteklo 64 polovnjakov na uro. Ako taka množina vode išče izhoda po takem prostoru, je pač čudno, da se plaz hujše ne pozna. Po priložnosti hočem prerajati vsaj približno, koliko zemlje v laškem okraju je plazovom podvrženo in že danes lahko naprej povem, da bo skozi 20–25 let dosti dela pri tem velepotrebnem delu.

c Celje. Naj zve svet, kaj delajo liberalni celjski dijaki, naj zvedo starši, s kakimi tovariši se druži večina njihovih sinov, ki študirajo v Celju. Brezverski, liberalni dijaki, ki ne verujejo niti na Boga, so začeli izdajati list "Svoboda." V "Svobodo" pišejo liberalni srednješolski dijaki in Špindler. Da je vse bolj prikrito, je podpisana za odgovornega urednika Libensky. Liberalni dijaki, ki sami ničesar ne razumejo o svobodi, hočejo pisati o svobodi. Da je res tako, priča njihovo obnašanje. Kdor ni na njihovi strani in je zvest katoliškim resnicam, ga zasramujejo. Njihova prostost obstoji v tem, da zasramujejo duhovnike z najgršimi psovkami, da popivajo in klapajo kakor najpodlejši pijanci. Oni pregovarjajo svoje mlajše tovariše, naj pristopijo k liberalizmu, o katerem oni pravijo, da ni proti nobeni veri, liberalni dijaki sami pa vero najhujše napadajo. Za zaščitnike imajo ti fantje liberalne doktorje in profesorje, od katerih je najhujši prof. Jošt na slovenski gimnaziji. Liberalnim celjskim dijakom, ki hinavsko pravijo, da niso zoper vero, se pa zdi najbolj potrebno, da vzamejo tovarišem vero in jih tako pahnejo v blato strasti, v katerem sami blodijo. Kristus je rekel: Kdor pohujša katerega mojih malih, bilo bi mu boljše, da bi se mu obesil mlinški kamen na vrat, in bi se potopil v globočino morja. In liberalni dijaki pohujšujejo mlajše tovariše s tem, da jim pravijo, da je vera postranska stvar ali da je celo nemumnost. In ti, ki se dajo zaslepiti in pohujšati, se počasi zapletejo v mreže, iz katerih ni rešitve, in oni pohujšujejo zopet druge in tako gre naprej. In takšni hočejo biti voditelji katoliškemu slovenskemu ljudstvu?! Taki, ki imajo za zaščitnike celjske liberalne doktorje in profesorje, ki učijo svobodo telesa, katera je prej ali slej nenaravnost, pogin, obup, pogubljenje, taki hočejo izobraževati druge. Taki dijaki se doma hlinijo staršem in hodijo v cerkev, kadar pa pridejo v liberalno družbo, pa udrihajo "čez farje in njihove neumnosti", "ki jih farji klatijo s pričnice." Če že ena garjeva ovca pokvari sto drugih, kako bi toliko liberalnih garjevih ovnov ne pokvarilo svojih mlajših tovarišev? Nič hudega sluteči so nižjeješolci od začetka samo po imenu liberalci, malo pozneje črnijo duhovnike, vere še ne; zopet malo pozneje psovajo tudi vero; "kar baje far uči, ne morebiti prida." Dolgo smo molčali, posimhal ne moremo več. Dolžnost katoliškega Slovence je, da pove slovenskemu ljudstvu, kako in kaj dela večina dijašta. Saj dijašto se imenuje cvet slovenskega naroda, ki je pa pred vsem katoliški. — Kdor misli, da se stvar pretirava, naj bo omenjeno, da je to še vse premilo pisano.

c St. Peter v Savinjski dolini. Srečna fara! Zdaj imaš pa kar dve posojilnici. Liberalna je začela poslovati že 1. septembra, naša pa začne v sredo, 2. oktobra. Liberalno imajo v svojih rokah tiste kmečki gospodje: načelnik je kmet Sedminšek iz Podloga; njegov namestnik barantavec z lesom Petrak. Odborniki so: Cvenkel, trgovec in hmeljski meštar; Šribar, krčmar; Saveršnik, kovač; Kosmel, meštar; Klopčič, nadučitelj. Ta posojilnica se imenuje tudi kmečka, menda zato, ker je samo en kmet zraven. — Druga posojilnica je v rokah odločno katoliških in slovenskih vrlih kmečkih posestnikov. Načelnik ji je župnik Rančigaj in namestnik župan, in cerkveni ključar Stefan Mostnak. Vsaka vas ima v njej po 2 zastopnika, Zalog kot najmanjša pa enega. Rumež in Čede iz Dobrteše vasi; Jož in Šmonc iz Roj; Flis in Pajek iz Spodnjih Grusovlj; Čepur in Jelen iz Gornjih Grusovlj; Tržen in Pengar iz Podloga, ter Ramšak iz Zalog. Tajnik prve je učitelj Klopčič, druge pa na novo nastavljeni organist, ki se je več mesecov učil praktičnega poslovanja pri posojilnicah v St. Juriju ob juž. žel. in v Celju. Naša posojilnica začne svoje poslovanje slovesno v sredo, 2. oktobra, s sv. mašo, z blagosloviljenjem izbe na občini in s primernim govorom. Uradoval se bo ob nedeljah dopoldne. Na vsa druga vprašanja se bo pa odgovarjalo drage volje vsak dan v župnišču. Ta posojilnica je ustanovljena samo za faro ali občino. To je pogumno in neustrašno naprej po potu pravice, resnice in dejanske ljubezni za blagor našega bližnjega — vernega našega slovenskega ljudstva. Bog in sreča junaska!

c Slivnica pri Celju. Posojilnica Rajfajzenovka je začela poslovati dne 1. septembra. Vloga obrešće po 4%, posojila pa daje po 5%. Pristopila je k Zadružni zvezi v Ljubljani. Uradni dan je vsako nedeljo po prvem opravilu v župnišču.

c Kap je zadeva g. Antonia Goričarja, poštarja v Mozirju. Stanje se mu je že nekoliko zboljšalo.

c Roblekova stranka in judje. Kot velik agitator za Robleka se je pokazal pri zadnjih državnozborskih volitvah sedlar Jožef Steiner iz Žalc. Sedaj v hmeljski dobi je ta mož hmeljski meštar za nekega juda. Tudi pri njem se ne vidi, da bi Roblekova izvolitev pomagala kaj hmeljski ceni.

c Meštar Roblek je sedaj visok gospod, je državni poslanec, zato pa noč več sam meštariti, ampak najel si je za meštarja — Oroslava Kušeca! Z Roblekovim vozom se vozari po Savinjski dolini ter kupuje hmelj po nizki ceni. In vendar so za časa volitev politični meštarji za Robleka trdili, da bo hmelj drag, ako bo Roblek izvoljen. Sedaj je izvoljen, a cena hmelju je strahovito nizka.

c Kmetijsko bralno društvo v Ložnici pri Žalcu, priredi v nedeljo dne 29. septembra 1907 točno ob 7. uri zvečer v dvorani gospoda Fr. Hodnika v Žalcu veselico z gledališko predstavo "Divji lovec". Svira godba na pihala. Vstopnina: sedeži I. vrste K 1-20 v, sedeži II. vrste 80 v, ostali sedeži 60 v, stojische 40 v. Ker je ta narodni igrokaz zanimiv, ter se boste predčol slavnemu občinstvu prvakrat na zalskem odrnu in je čisti dobitek namenjen društveni knjižnici, se zabilo udeležbo priporoča odbor.

Brežiški okraj.

b Katoliško slovensko ljudstvo celega brežiškega okraja se veseli, da je dr. Benkovič odklonil kvobo dr. Serneca in mu sedaj še tem bolj zaupal. Da ga je dr. Sernek nenapovedano napadel, to se je že mnogim poštanjim možem zgodilo in tudi dr. Benkoviču ni vzel nikjer ugleda in spoštovanja.

b Sromlje. Lansko leto že, ko je bil dr. Korošec kot poslanec pete kurije tuši naš poslanec, smo izročili prošnjo za pošto. Pretekle dni nas je obvestil dr. Korošec, da se je naši prošnji ugodilo in da dobimo pošto.

b Kozje. Dne 15. kimovca se je zgodila na Zdolah pri Kozjem grozna nesreča. Fantje so strelijali iz zarjavele in stare pištole, ki je bila hudo nabasana s svinčenimi zrni. Ker ni dobro gnatila, so jo fantje s šibicami prižigali in tako je nedeljo za nedeljo pokalo po Zdolah. Tako je tuši ta dan prižgal 16letni fant Jožef Brilaj, veleposestnika sin, ob 11. uri predpoldan. Cev se mu je pa raznesla in strel iz obeh cevi pištole je zletel nesrečnemu mladeniču v prsa. Bil je ves opečen in črn, da ga je bilo groza pogledati. Kri mu je tekla iz rane kar curkoma. Prišel je zdravnik iz Podčetrka, a pomagati mu ni mogel, ker je bilo že vse prepozno. Previden s sv. zakramenti je izdahnil mladenič svojo dušo. N. v. m. p.! — Dne 15. septembra ob 1. uri popoldan je prihrumela zelo huda nevihta od severno-zapadne strani z bliskom in gromom. Po nekaterih krajih naših bližine je toča močno klestila. Napravila je mnogo škode na lepo dozorelem grozdju in cvetoči ajdi. — Narodnoliberalni trgovec gospod Elsbacher bode v kratkem opustil svojo trgovino v Kozjem. Na njegovo mesto prideta baje žalibog dva strastna posilinemca iz Brežic, ki jih ondotni Slovenči prav dobro poznajo še od zadnje sokolske slavnosti, ki sta s hajkljicemi dražila Slovence. Slovenski groši jima seveda diše. A mi v Kozjem že imamo narodnega trgovca gospoda Jožefa Druškoviča, ki ga ob tej priliki prav toplo priporočamo vsem zavednim Slovencem celega kozjanskega okraja.

b Zdole pri Kozjem. Prišel je veseli in zaželeni čas trgovine in čriček poje veselo svoj čri, čri, da že davno ne tako. Topiči gromijo, da je veselje in brentači veselo ukajo pod težo žlahtnega grozdja. Že davno ni bilo take zgodne trgovine v naših krajih, kakor letos. Hvala Bogu, toča ni bilo, le pomladanski mraz je nekoliko škodoval. Obilo se bode nabralo žlahtne vinske kapljice, oh, da bi jo le ljudje po pameti pili in imela pravo ceno.

b Gospodarsko bralno društvo v Kozjem namerava prirediti dne 20. vinoteka veselico in igro "Pravica se je izkarala", srečov in žaljivo pošto, na katero že danes opozarjam in vabimo vse cenjene prijatelje društva. Natanko spored se pravčasno objavi.

Drobčinice.

Pomoč pri nezgodah. Pri nesrečah pomagati je človeška dolžnost. A pri nesrečah reši mnogokrat hitra pomoč ponesrečenemu življjenju. Osobito ženskam mora biti znano, kako priskočiti s pomočjo na pomoč ponesrečenemu. Pri omedlevci skrbi za svež, dober zrak. Odprni vso obleko, ki tišči. Bolnika položi na hrbot in sicer, če je obraz bled, mora glava viseti, če je pa obraz rdeč, se mora glava položiti nad telo. Čelo in sence škropi z mrzlo vodo ali pa z jesirom. Ko se bolnik zave, mu daj nekaj žlic vina, kave ali čaja ali pa 15 Hoffmannovih kapljic. Pri krču ali božjasti odstrani od bolnikove bližine vse trde in ostre stvari, na katerih bi se ranil. Pod glavo mu položi kaj mehkega in ga pusti ležati, da mine napad. Rane in krvavitve zahtevajo snažno postopanje. Predno se dotakne rane, si omij roke, ki si jih ne smeš obrisati z rabljenim platnom ali pa z umazano gobo, marveč le s pavolo ali pa s čistim platnom. Rane izperi s čisto vodo, ki naj se prej prekuha. Pri malih ranah ustaviš krvavitve mnogo-

krat že, če pritisneš prst. Če pa kri brizga ali pa teče iz rane sunkoma, je ranjena žila. V takem slučaju takoj po zdravnika. Dokler ne pride zdravnik, mora biti mesto nad rano trdno prevezano, najbolje s kako ruto. Da ne teče kri, pritisni rani najbližjo žilo. Če teče kri iz nosu, vdihuj mrzlo z jesirom zmešano vodo ali pa zamaši nosnice z vodo. Svetuje se tudi, da drži roko nad glavo in si moreš z mrzlo vodo sence in vrat. Ce si zlomiš ali izviješ kost, mora ležati poškodovani ud mirno. Dokler ne pride zdravnik, pokladaj nanj mrzle ali pa ledene obkladke. Obleke, ki tiši poškodovani ud, izreži. Bolnik se sme prevoziti z največjo skrbjo in mora biti že za silo obvezan. V ta namen si pripravi iz lesa ali pa z debelega papirja šino, ki mora biti daljša kakor je poškodovani ud. To šino obvezti s platom, vato ali s senom, položi jo na ud in jo trdno obvezi z rutami. Bolnika sme vzdigniti le več oseb. Poškodovani ud se mora podpirati z rokami zgoraj in spodaj. Opeklina namaži z oljem ali pa z jajčevim beljakovinom. Poškodovan ud zavij v vato. Priporoča se mast proti opeklini, ki se dobri v lekarnah. Pri zastrupljenju skrbi, da bolnik pljuva. Zato mu daj piti vroče mleko, kavo, čaj itd. S prstom ga požgačkaj v vratu. Pri piku strupenih žuželk se drgne miakom in se hlači s svežo vodo.

d **Koliko stane strejanje iz topov.** Neki francoski list prinaša podatke, kolikoda stane vsak strel iz topa. To je odvisno od topovskega kalibra. Ako je premer topu 305 milimetrov, tečaj stane en strel 5332 K, ako je premer 274 milimetrov, 2420 K, za premer od 164 milimetrov 480 K, a od 100 milimetrov 147 kron.

d **Kakor dobljeno, tako izgubljeno.** Ljudje, ki pridejo nenačoma do velikega premoženja, postanejo navadno največji zapravljevalci ter ne ostanejo dolgo časa bogati. Neki ogljar je poddedoval po svojem stricu 400.000 mark. Kupil si je od neke potupočne menažerije dva slona, si dal napraviti velikanski voz, upregel vanj slona ter se tako vozil okoli z ženo in otroci, dokler mu policija ni tega prepovedala. Ves členar je potrosil v šestih mesecih ter je sedaj zopet siromašni delavec, kakor je bil poprej. — Drugi tak kratkotrajni kapitalist je bil neki Amerikanec, ki je po smrti svojega bogatega očeta, trgovca v S. Francisku, poddedoval veliko premoženje. Kupil si je lađo, jo razkošno uredil in založil v vsakovrstnimi delikatesami in dragimi vini. Potem je povabil člane nekega variete-gledališča ter krenil z njimi v Atlantski ocean. Ker je bila družba neprestano pijana in brez izvežbanih pomorščakov, se je v nekaterih dneh z vso veselo družbo potopila. — Neka španska lama v Badajozu je nedavno zadela v loteriji 800.000 mark. Takoj je natihoma odpotovala v Pariz, ne da bi povedala možu in otrokom, kam je šla. Ces osem mesecev se je vrnila domov brez vinarja v žepu, zato pa je prišlo za njo osem velikih zabojev z vsakovrstno obliko, nakitjem in lepotičjem za ženske. Celih osem mesecev je v Parizu le hodila iz trgovine v trgovino ter nakupovala. — Rekord v zapravljenosti pa je dosegel neki ruski bogataš, ki je v enem letu zapravil dedično šest milijonov rubljev. Iz popolnega siromaštva ga je rešila „srečna ideja“, ker si je dal v razsipnosti tapecirati spalno sobo s stotaki. Ta denar, ki ga je z velikim trudom od časa do časa kršil z zida, ga je preživiljal do smrti.

d **Neprostovoljna postrežljivost.** V Berolinu se je odigral nedavno sledenje prizor: Ob viharnem popoldnevu je šel po glavnih ulicah na novo običen in obut gizdalini. Ko se je obrnil za vogom ulice, je potegnil posebno močan pišč, ki mu je potegnil klobuk z glave. Naglo se je obrnil ter že videl, kako podi veter klobuk po blatni ulici. Z dolgimi krokami se je zapodil mladič za klobukom, toda veter je bil vedno hitrejši ter podil klobuk naprej. Sele ob nekem svetilniku se je klobuk zapletel. Ves zasopljen, skoraj brez sape ga je gizdalini dotekel, potem pa se za hip naslonil ob svetilnik, da pride zopet k sapi. Tedaj pa je prihitel k njemu istotako zasopljen gospod ter segel po klobuku z jecljajočo zahvalo. No, no, kaj pa naj to pomeni? Je rekel prvi togotno. — To je moj klobuk, je izjavil drugi, hvala vam lepa, da ste mi ga vlovali. — Ali kje pa je potem moj klobuk? — Saj vam visi na gumifastiki na hrbitu. — Sedaj še-le se je spomnil gizdalini, da si je zjutraj kupil gumilastični trak ter si pritrdiril klobuk v gumbnico.

d **Okoli zemlje** bi prišel močen človek v 428 dneh, če bi hodil nepretrgoma noč in dan, eksprejni vlak bi vozil 40 dni, zvok bi pri srednjem toplini rabil 32 ur, topovska krogla 21 ur, svetloba desetino sekunde in elektrika še nekaj manj.

d **Nove kroglice** bodo uvedli v naši armadi Namesto sedanje okrogle kroglice se uvede špičasta. Učinek nove kroglice je, kakor se iz vojaških krogov zaupno poroča, naravnost grozen. V Hagu zboruje mirovna konferenca, države pa si pripravljajo vedno strahovitejša morilna orodja.

Književnost.

§ **Ples,** poučna knjižica za mlade in stare, za prijatelje in sovražnike, je izšla že v tretjem natisu. Knjiga se dobi pri upravnosti „Družinskega prijatelja“ v Trstu, Vincenco Bellini štev. 2 IV. nadstr. Cena ji je 70 vin.

§ Slovenski trgovsko-obrtni žepni koledar je ravnonkar izšel. Sodba o tem koledarju je bila lan-

sko leto vsestransko laskava, vsak je pohvalil ta koledar kot tako praktičen. Tuji za l. 1908 izšli letnik zasluži polno priznanje. Koledar je izpopolnjen in opravičuje mnenje, da boljšega trgovskega koledarja ni. Koledar prinaša tako popolne poštne, brzovavne, telefonske itd. določbe, zadostujoč razlagi kolkovin, kolkovni izvleček, razne v praktičnem življenju neobhodno potrebne tabele, kratko ali dobro za praktično življenje popolnoma zadostujoč razlagi menice. Opaziramo posebno na odstavek: Uzance v svetovni kupčiji. Kdor hoče spoznati vsakokratni tržni položaj, hoče razumeti gibanje žitnega trga, mora poznati uzance raznih tržišč. Vsem tem bo ta odstavek dobro došel. Omenimo še posebnej zakon o starostenem zavarovanju in pa nauk o kalkulaciji. Trgovec, ki ne, ali slabko kalkulira, tudi slabko gospodari. Ta odstavek je tako na mestu. Koledar je najboljši dokaz praktičnega mišljenja izdajatelja, ki pozna potrebe trgovskega stanu. Vsled tega priporočamo to koledar, ki se naroča ali pri g. Fran Zeleniku v Ljubljani, Rimska cesta 9, ali pa pri Katoliški Bukvarni v Ljubljani. Cena je 1 K, po pošti stane 1 K 20 v.

Narodno gospodarstvo.

g **Hmeljarski shod v Žatecu** se bo vršil v soboto dne 28. septembra 1907 povodom hmeljske razstave. Govorili bodo državni poslanec dr. Damm, veščak v hmeljskih zavodih, o provenienčni postavi in izvršilnih naredbah, državni poslanec Žuleger o bodočnosti češkega hmeljarstva in hmeljar Siegmund o potrebi organizacije žatkih hmeljarjev. Na Češkem se temeljito bavijo s hmeljsko postavo, pri nas pa se cela stvar prepriča neukemu mešetaru Roblek, ki nikdar ne bo skrbel za producente, ampak za mešetarje in kupovalce. Češki hmeljarji pa se tudi močno zanimajo za organizacijo, a pri nas mešetarji nočajo nič slišati o organizaciji.

g **Slovenski in češki hmeljarji.** Naš list je bil, kateri je po našem celjskem poročevalcu opozoril hmeljarje na gibanje čeških hmeljarjev zaradi izvršilnih naredb k provenienčni postavi. Hmeljarsko društvo se je potem res vzbudivo in dne 4. sept. izdalo svoje zahteve glede izvršilnih naredb. Te zahteve so bile ponatisnjene tudi v št. 72. „Leiteritzer Zeitung“. Nemški kmečki listi sedaj razajaran odgovarjajo na izvajanja žalskega hmeljarskega društva.

g **Visoka poljedelska šola** se ustanovi v Krakovem. Zgradi se kar najhitreje.

g **Hmeljarsvo.** Kakor se sedaj izkazuje, so hmeljski kupci grdo lagali o svetovnem hmeljskem trgu. Niti množina pridelka ni tako velika, kakor se je skrajna trdilo, posebno pa je kakovost povsod zelo slaba, posebno na Angleškem in v Ameriki. Zakaj so kupci raznašali te glasove o veliki množini hmeljskega pridelka? Da so pritisnili hmelju cene navzdol! In to se jim je tudi pošteno posrečilo! Hmeljski kmetje so oškodovani in ogoljufani!

g **Nevarnost jesenske paše.** Jesenska paša je po naših krajih zelo važna. Posebno veliko nam koristi, če je jesen dolga in lepa. V takih letih si prihranimo veliko krme, ki smo jo pripravili za zimo in veliko lažje izhajamo spomlad. Z jesensko pašo se pa tudi živila utrdi, okrepla. Kaj pa je boljega za živilo, kakor dobra paša na svežem zraku, posebno pri nas, ko imamo povsod nizke in tesne hlevne? Jesenska paša ima pa tudi svoje nevarne in slabe strani, in na to hočemo opozoriti danes naše gospodarje. Slepierno leto se pripeti, da nam gre na jesenski paši kako živinče po zlju, ker se je preobjelo. Posebno nevarna je paša po mladi detelji. Pašo po mladi detelji je zaradi tega izkorisčati z vso previdnostjo, sicer smo sami krivi nesreči, ki nam lahko prijetijo. Posebno moram svariti naše gospodarje pred jutranjo pašo po rosni detelji in sploh pred pašo po mokri detelji, kajti mokra mlada detelja je silno nevarna za napenjanje. Tako imenovana strniščna detelja je za zmiraj nevarna, tudi če ni mokra ali rosna. Zato se moramo take paše kolikor mogoče ogibati. Strniščna detelja je še najbolj porabna, kadar jo je že slana oparila in je vsled tega nekoliko ostarela. Pa še v tem slučaju naj se živila najprej drugje pase, predno se žene na tako deteljo. Zjutraj, ko je rosa, se tudi priporoča, da položimo živini nekaj suhe ali druge zelene krme v jasli, predno se živini govedo na pašo, da ne pride s teškim želodcem na mrzlo in rosno pašo. Dobro je tudi, da se živila v tem slučaju pred pašo napaja. Jesenska paša je za molzne krave najbolj ugodna ob lepem in suhem vremenu. Če nastopi mrzlo deževje, potem ni dobra za molzno govedo. Izkušnje uči, da krave ob taki paši manj molzejo. Živali se na taki paši sicer utrujejo, toda na škodo mlečnosti, ki začne pri slabe vremenu pojemat.

G. G.
g **Boj proti žganju.** Žganje je največja poguba ljudstva. Stariši, ki ljubijo žganje, imajo pogostoma bedaste otroke in postanejo dan za dnevom neumnejši. Proti pitju žganja se že dolgo bojujemo. Toda ni videti še pravih uspehov. Pregled krčem, posebno onih, v katerih se toči žganje, nam govori jasno, v koliko smo zmagali in kje se je pitje žganja pomnožilo. Osrednja statistična komisija pravi, koliko je bilo v raznih letih prodajalen alkoholnih piaci:

	Leta	1896	1900	1903
Koroško		2269	2535	2913
Kranjsko		2675	2914	3126
Primorsko		1505	1926	1831
Stajersko		7561	8503	9406

Med temi krčmami je bilo žganjaren:

Leta	1896	1900	1903
Koroško	1620	1696	1888
Kranjsko	2215	2334	2368
Primorsko	1339	1691	1509
Stajersko	5414	5557	5969

V slovenskih deželah pride na vsakih 1000 prebivalcev 4-5 žganjaren, le na Primorskem samo dve. Na Stajerskem in Koroškem so žganjare skor povsod v nemških rokah.

g **Lacene tropine** (prga) imajo kaj nežno, prijetno vonjavo in okus ter teknejo kaj dobro živini in se radi tega prilegajo za pokladanje mladi goveji živini in dojnicam. Tudi za ostalo živino se dado uporabiti zelo dobro, med tem ko se pri živini, kaže repni olupi itd. Starjšim teletom, katere hočemo odstaviti, se kaj dobro prilega dajati manjšo množico lanenih tropin na dan. Po težkem teletu ali po bolezni utrujene konje je mogoče privesti s krmitvijo lanenih tropin v kratkem času h kaj dobr reji. Zato se potrebuje pri krmitvi iz početka okolo ¼ kg lanenih tropin, katero porcijo lahko za toliko povečamo, da znaša ½ kg na dan. Za dojnice tvorijo lanene tropine najizdatnejšo krmo (pičo), ki ima ob enem kaj dober vpliv tudi na kakovost mleka. Nikakor pa ne svetujemo dajati kravam, ki tehtajo kakih 500 kg žive vase, več nego 1½ kg tropin na dan, ker bi sicer škodljivo vplivale. Zavživanje in tudi mleko bi pridobilo neprijeten okus.

Najnovejše novice.

Deželni zbor. V seji dne 25. sept. je utemeljeval poslanec Vošnjak svoj predlog zaradi razširjanja telefonskega omrežja. — Poslanec Roškar je utemeljeval svoj predlog zaradi podpore poškodovanim posestnikom v okrajih Ljutomer in Gornja Radgona.

Majšperg. Slovenska kmečka zveza ima dne 29. sept. popoldan ob 3. uri v gostilni g. Svaršnika zbiranje. Govoril bo podpredsednik S. K. Z. posestnik g. Mlačar. Po zbirovanju ima Kmečko bralno društvo svoj občeni zbor in nato prosto zabavo. Somišljeniki, pridite vsi!

Ptujski okrajni zastop. Nadomestna volitev za umrlega člena Antona Korenjača iz skupine kmečkih pribin se vrši v pondeljek 30. sept. ob 10. uri do poldne pri okrajnem glavarstvu.

Dr. Benkovč — dr. Serneč. Zoper dr. Janko Serneč je dr. Benkovič vložil obtožbo radi žaljenja časti pri okrajni sodniji Kostanjevici; sodišče je uradoma akte odstopilo državnemu pravdništvu v svrhu kazenskega postopanja proti dr. Janku Serneč in dr. Benjaminu Išaviju radi ludodelstva dvoboja.

Izobraževalno društvo v Celju priredi v nedeljo, dne 6. oktobra pevsko društvo „Ljubljana“. Ljudska slavnost se bo vršila v vseh obširnih spodnjih prostorih „Uniona“. Moški in damske veselilni odsek „Ljubljane“ bodo poskrbela za izborna zabavo. Kdor se želi odkritično pozabavati med brati, naj dne 6. oktobra pohiti v Ljubljano na slavnost „Ljubljane“.

Listnica uredništva.

Dne 21. septembra 1907.

Gradec .	28	60	23	od	do
				K	h
Dunaj .	5	89	84	55	88

Tržne cene

v Mariboru od 21. septembra 1907.

Posojilnica v Križevcih

ima po rani službi božji

1/4 na 8. uro zarač dne 29. septembra 1907

II. obč. zborovanje

za leto 1906

v šolskih prostorih, ki se vrši po pravilih ob vsakem številu članov.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika. — 2. Poročilo nadzorništva. — 3. Odobrenje letnega računa za leto 1906. — 4. Volitev nadzorništva. — 5. Slučajnosti.

565 (1—1)

Načelništvo.**Naznanilo!**

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da začenam s 1. novembrom tudi v Zagorju ob Savi svojo obrt. V Dolu pa ostanem do 15. oktobra, potem pa budem samo ob nedeljah dopoldan v Dolu. Ravno tako budem vsakemu z delom ustregel, kakor do sedaj; tudi prodajalo se bude na obeh krajeh, toda v Dolu samo ob nedeljah.

Poročam tudi, da imam sedaj dosti očal in ščipalnikov (cviker). Posebno sejmarjem priporočam in naznanjam, kateri pridejo od daleč in ki še ne vejo, kje se po ceni kupi, najsi bode očala, verižice ali ure posebno pa hišne ure. — Sejem je v Dolu v ponedeljek to je dne 30. t. m. Na obilen obisk uljudno vabim s spoštovanjem.

664 (1—1) **Ferdo Motnikar,**
urar v Dolu.**Pozor!****Citaj!****Pozor!****Pakraške želodčne kapljice.**

Staro slovito, izvrstno delajoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, posebno se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — posmanjkanju teka, krčih i. t. d. Nedosežno sredstvo za vzdržanje dobrega prehranja.

Delovanje izvrstno, vseh siguren.
Cena je za 12 steklenic (1 dvanajstročica) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se načrta naravnost od:

P. Jurišića,

lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija.)

656

Naznanilo.

Z ozirom na naznanilo deželnega odbora štajerskega z dne 5. septembra t. l. se naznanja, da se visokostebelne in srednjestebelne vrste vseh jabolk v deželnih drevesnic v Gleisdorfu in Celju poše.

GRADEC, 19. sept. 1907.

661 (1—1) **Deželni odbor štajerski.****Min,**

na vodi z motorjem 8 konjskih moči se da s posestvom vred takoj v najem. Več se izve pri učitelju Jos. Troha na Zavru. 654 (3—1)

Priljuden — viničar

s 5. delavskimi moči, kateri tudi nemško znajo, se pod ugodnimi pogoji sprejme pri

W. A. König, lekarna Maribor, Tegethofova cesta. 625 (3—2)

Pristopajte h Kmečki zvezi!**Konjskega hlapca,**
mesečna plača 20 K, kakor dninarja,

za št. 2-40 K sprejme S. Geinsberger, posest. Schmelzhofer, Wolfsberg, Koroška.

Izjava.

Podpisani Vinc. Žmavc, posestnik v Moravcih št. 39. obžalujem, da sem gospoda Franceta Poštráka iz Moravec žalil z izmišljeno obdolžitvijo na njegovi zakonski časti, preklicem nepremisljene besede, pa prosim za odpuščenje in se mu zahvalim, da mi je sodniško kaznen odpustil.

Moravci, 21. sept. 1907.

Vinc. Žmavc.**Pohištvo in posteljske priprave**

lastnega izdelovanja

Karl Wesiak

tapecirar

Maribor, Freihausgasse 1.

Naznanilo.

Iz deželnih drevesnic v Gleisdorfu, Brucku ob Mari in v Celju se bodo oddale štajerskim kmetovalcem v jeseni leta 1907 oziroma spomladi 1908 sledče vrste jabolk in hrušek, skupaj 55.170 komadov dreves.

Od teh se bode oddalo tri četrtine kmečkim posestnikom po znižani ceni po 70 vin. komad in ostala četrtina nekmečkim posestnikom po tržni ceni 1 K 20 vin. komad, izvezmi zavitek in vozino.

Naročila sprejema deželni odbor. Naročilu se pridene potrdilo občine, da je prošnjik kmečki posestnik v občini. Če se rabijo drevesca za jesensko sajenje, se mora to v naročilu posebej omeniti in naročilo poslati vsaj do 15. okt. 1907. Prošnje se bodo sprejeme, dokler bo kaj zaloge in se bodo reševala po vrsti, kakor dojdejo.

Več kakor 120 komadov eden posestnik ne dobi in je dotični dolžan, ta drevesca vsaditi na svojem lastnem posestvu.

Drevesca se oddajejo samo proti takojšnjemu plačilu. Če je ene ali druge vrste zmanjkal, se nadomesti z nje najbližnjo vrsto in naročilec lahko to vrsto sprejme ali pa odkloni.

Če se nadomestne svote ne sprejme, se mora takoj naznaniti.

Drevesca naj naročilci, če le mogoče, osebno prevzamejo ali pa, če se pošlje po železnici, takoj po prejemu skrbno pregledajo. Pritožbe se naj takoj pošljejo na vodstvo drevesnice. Na poznejše pritožbe se ne bo oziralo.

Seznamek dreves

jabolk in hrušek, ki se bodo oddajale v sadni dobi 1907/8 iz deželnih drevesnic:

Zaporedno število	I. Jabolke	a) v Gleisdorfu		b) v Brucku		c) v Celju		
		visoka debela	srednje visoka debela	pritlikovsko drveče	visoka debela	srednje visoka debela	pritlikovsko drveče	visoka debela
1	Štajerski mošanci .	—	340	—	—	—	—	—
2	Bobovec, veliki renški .	—	8100	200	—	—	—	—
3	Gravenštajner .	45	1480	80	109	—	—	—
4	Sarlamovski .	80	780	20	165	—	—	230
5	Kardinal plemenčast .	20	1860	80	300	—	—	—
6	Astrahan, beli .	—	480	—	85	—	—	98
7	Baumanova reneta .	35	—	—	—	—	—	160
8	Ribston pepin .	20	700	80	146	—	—	—
9	Dancigovo Kantovo jabolko .	—	800	30	126	—	—	—
10	Rumena žlahtnica .	—	680	30	160	—	—	—
11	Zimska zlata permna .	—	700	40	140	—	—	—
12	Rumena poltna reneta .	440	—	—	—	—	—	—
13	Laudsberška reneta .	—	1600	50	15	—	—	—
14	Prinčeva jabolko .	—	600	60	—	—	—	—
15	Rdeče sržasta lesnika .	—	1900	—	—	—	—	—
16	Hauber moštnica .	—	—	—	—	—	—	—
17	Ananos reneta .	260	—	—	—	—	—	310
18	Kanada reneta .	195	—	—	—	—	—	260
19	Damason reneta .	35	—	—	—	—	—	—
20	Coksova oranžna reneta .	—	—	—	—	—	—	880
21	Rumeni Belfier .	170	—	—	—	—	—	—
22	Prestolonaslednik Rudolf .	80	—	—	—	—	—	180
23	Londonški pepinek .	155	—	—	—	—	—	—
24	Schöner Boskop .	—	—	—	—	—	—	—
25	Sampanska reneta .	—	—	—	—	—	—	—
26	Lichtenvalderjeva rumenka .	—	—	—	—	—	—	—
II. Hruške.								
1	Dielova maslenka .	820	455	70	205	—	—	705
2	Postrvovka .	85	—	—	—	—	—	—
3	Dobra Luisa Avrantska .	230	640	—	510	—	—	495
4	Hardenpoutova maslenka .	10	—	—	—	—	—	510
5	Josephina Mechelin .	10	—	—	—	—	—	—
6	Liegelnova maslenka .	65	—	—	—	—	—	—
7	Olivier de Serres .	200	—	—	—	—	—	390
8	Pastorka .	75	800	50	110	—	—	—
9	Salzburgska .	—	760	—	270	—	—	20
10	Šterkmanova maslenka .	10	—	—	—	—	—	—
11	Zimska dekanova .	120	—	—	—	—	—	—
12	Weilerjeva moštnica .	—	2500	—	—	—	—	—
13	Jelenka .	—	—	95	—	—	—	—
14	Podolasta Boškovka .	—	425	30	80	—	—	105
15	Wiliamova kristijanka .	—	—	—	—	—	—	—
16	Rumeltovka .	—	—	—	—	—	—	—

Nadalje se bo oddalo 30.000 komadov za drevesnico sposobnih jabolčnih divjakov, 100 komadov po 30 K, 5000 Doucin podlag za pritlikovke jabolke in 600 kotin podlag za pritlikovke hruške, 1000 komadov po 40 K. Zavitek in pošiljatev ni zaračunjena.

GRADEC, 5. septembra 1907.

636 (3—2)

Deželni odbor štajerski.**Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju**

registrovana zadruža z neomejeno zavezo posluje od 1. septembra 1907 v svoji uradnici

na Glavnem trgu hiš. št. 5, I. nadstr.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega česa tudi ni ud zadruge in se obrestujejo s $4\frac{1}{2}\%$ obrestmi. Obresti se pripisajo h kapitalu koncem vsakega leta in se obrestujejo potem enako glavnici. Rentni davek plača zadruža sama in ga ne z

MALA OZNANILA.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se sprejmejo samo proti predplačilu. — Pri vprašanjih na upravnštvo se mora priložiti znamka za odgovor.

Arlindran posestvo v Jarenini z gospodarskim poslopjem vse z opko krito, njiva, lep sadenosnik in studenec. Na zelo prijaznem kraju, 5 minut od cerkve. Več se izve pri Antonu Pavalec mizariju v Jarenini.

Štampilje

iz kavčuka, modelje za predstavljanie, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, Gospodska ulica št. 15.

Usnjarskega pomočnika sprejme takoj za redno delo Jurij Kobali. mizarski mojster v Slov. Bistrice, 628 (3-3).

Motor za plin, 6 konj. moči, zelo dobro ohranjen se po ceni proda pri Karlu Šinkovič, ključavnarski mojster v Mariboru 876.

Sprejmem takoj učenca z dobrimi Šolskimi spričevali. Fr. Bureš, urar v Mariboru, Tegetthoffova cesta 83. 634 (3-3).

Mala hiša, v mestu Maribor, z lepim velikim vrtom, pripravljena za penzioniste, se po ceni proda. Naslov: Magdalenska ulica št. 14. Maribor. 648 (3-3).

Star srebrn denar kakor n. pr. tollarje Marije Terezije, križnike i. t. d. kupuje A. Kiffmann v Mariboru. 639.

Gospodičnam in gospem, ki se hočejo izobraziti učiteljico ženskih ročnih del v nem. ljudskih in meščanskih šol, se ponuja temeljiti pouk vseh skupnih predmetov proti zmerni plači. Pojasnila pod "Industrija" po upravnštvo "Slov. Gospodarja". 646 (3-3).

Na hrano in stanovanje se sprejmejo člani ali dijakinje, kjer se jim tudi pomaga pri učenju. Gospa Vodusek, Maribor, Grajski trg 1. I. nadstr. 637 (3-3).

Proda se trgovina z mešanim blagom, z ali brez blaga; tudi lepe steklene omare z predali porabne za krojače ali modistinje se prodajo. Naslov pri upravnštvo. 638 (3-3).

Pridnega viničarja z 2 do 3 delavskimi močmi sprejme stalno pod ugodnimi pogoji Aleksander Starkev, Maribor, Poštna ulica 6. 647 (3-3).

Messarskega učenca sprejme gosp. Kokol mesar, Mellingberg štev. 59. Maribor. 659 (3-2).

Iščem dobro izurjenega trgovskega pomočnika iz pridnega učenca, kateri ima veselje do trgovine z mešanim blagom Josip Farkaš, trgovec pri Sv. Juriju ob Ščavnici, 662 (2-1).

Izurjen Cecilijanec, oženjen, nevjak, z jake dobriimi spričevali, ki zna d'bo v cerkvi spadajoče rokodelstvo, želi takoj nastopiti na kakri srednji fari, kjer bi bilo dosti v cerkvenem petju poučevanja, ker ima veselje do tega in zna tudi fotografiat. 666 (3-1).

Izurjena kuvarica, stará 38 let, pošteni starišev, izvezba tudi v vsakem gospodinjstvu, išče primerno službe za oskrbnico, ali v kako župajšče. Naslov pri upravnštvo. 668 (3-1).

Mizarski pomočnik iz dežele, ki bode imel stalno delo se sprejme pri Jos. Vogrinec Zgor. Hajdini št. 35. pri Ptaju. 669 (4-1).

Majer s 3—4. delavnimi močmi, pri živini več, se vzame na posestvo grofice Brandis pri Sv. Petru niže Maribora. 672 (3-1).

Posestvo se proda v Studencih pri Mariboru, 4 sobe, 4 kuhinje, 3 kleti, vodnjak, gospodarsko poslopje, vse v dobrem stanu; sadni vrt, lepe brajde, travnik in polje, vse pri hramu meri 2 oral. Več pove Franc Čerič, Lembaska cesta štev. 71. 872 (16-16).

Držala za časopise priporoča sl. društvo v vseh velikosti P. Kotič v Celju. 848

Lepo posestvo blizu Maribora v tako lepi legi se po ceni proda. Spodno Pobrežje štev. 55. 658 (3-2).

Proda se nova zdana hiša zraven hlev in vrt. Witenbauergasse št. 8. Melje pri Mariboru. 657 (3-2).

Učenec, nadarjen, z dobrimi spričevali ter iz pošteme hiše, sprejme se takoj v trgovino mešanega blaga. And. Goloba vdova, Koprivnica, Štajersko. 650 (3-2).

Sprejmem takoj učenca z dobrimi Šolskimi spričevali. Fr. Bureš, urar v Mariboru, Tegetthoffova cesta 83. 634 (3-3).

Mala hiša, v mestu Maribor, z lepim velikim vrtom, pripravljena za penzioniste, se po ceni proda. Naslov: Magdalenska ulica št. 14. Maribor. 648 (3-3).

Star srebrn denar kakor n. pr. tollarje Marije Terezije, križnike i. t. d. kupuje A. Kiffmann v Mariboru. 639.

Gospodičnam in gospem, ki se hočejo izobraziti učiteljico ženskih ročnih del v nem. ljudskih in meščanskih šol, se ponuja temeljiti pouk vseh skupnih predmetov proti zmerni plači. Pojasnila pod "Industrija" po upravnštvo "Slov. Gospodarja". 646 (3-3).

Na hrano in stanovanje se sprejmejo člani ali dijakinje, kjer se jim tudi pomaga pri učenju. Gospa Vodusek, Maribor, Grajski trg 1. I. nadstr. 637 (3-3).

Proda se trgovina z mešanim blagom, z ali brez blaga; tudi lepe steklene omare z predali porabne za krojače ali modistinje se prodajo. Naslov pri upravnštvo. 638 (3-3).

Pridnega viničarja z 2 do 3 delavskimi močmi sprejme stalno pod ugodnimi pogoji Aleksander Starkev, Maribor, Poštna ulica 6. 647 (3-3).

Messarskega učenca sprejme gosp. Kokol mesar, Mellingberg štev. 59. Maribor. 659 (3-2).

Iščem dobro izurjenega trgovskega pomočnika iz pridnega učenca, kateri ima veselje do trgovine z mešanim blagom Josip Farkaš, trgovec pri Sv. Juriju ob Ščavnici, 662 (2-1).

Izurjen Cecilijanec, oženjen, nevjak, z jake dobriimi spričevali, ki zna d'bo v cerkvi spadajoče rokodelstvo, želi takoj nastopiti na kakri srednji fari, kjer bi bilo dosti v cerkvenem petju poučevanja, ker ima veselje do tega in zna tudi fotografiat. 666 (3-1).

Izurjena kuvarica, stará 38 let, pošteni starišev, izvezba tudi v vsakem gospodinjstvu, išče primerno službe za oskrbnico, ali v kako župajšče. Naslov pri upravnštvo. 668 (3-1).

Mizarski pomočnik iz dežele, ki bode imel stalno delo se sprejme pri Jos. Vogrinec Zgor. Hajdini št. 35. pri Ptaju. 669 (4-1).

Majer s 3—4. delavnimi močmi, pri živini več, se vzame na posestvo grofice Brandis pri Sv. Petru niže Maribora. 672 (3-1).

Zahtevajte zastonji, da se Vam pošle ilustrirani esek z nad 1000 slikami.

St. 865. Srebrna damaska remontoar ura gld. 3:50

St. 822. Srebrna remontoar ura za gospode 3:50

St. 887. Srebrna anker ura, 15 kamenov, gld. 5, dvojni pokrev gld. 6:50

St. 841. Srebrna anker ura, dvojni pokrev, 15 kamenov, zelo močna gld. 7:9:50

Garancija več let. Blago, ki ne ugaja, vzame se proti polni sveti nazaj.

Anton Kiffmann, največja zalogar ur srebrnine in zlatega blaga. Ekspert v vse dežele.

Silka 1 pol nar. velikosti. Maribor M. G. Štajersko.

Pozor,
kmetice in dekleta!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posrečilo se mi je iznajti najboljše sredstvo za rast las, t. j.

Kapillor št. II.

Isti deluje, da postanejo lassi gosti, dolegi in odstranjuje prhljaj (musike) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: eden lončki 3 K 60, dva lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mena pod naslovom: P. Juričič, lekarnar, Pakrac, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem.

Naslov pri upravnštvo.

Posojilnica

Mariboru

obrestuje hranilne vloge, glede katerih je pogojena Štirimesečna odpoved, počenši 1. okt. 1907 po

4 1/2 %.

Ravnatejlstvo.

668 (1-1)

Pozor! Za jesen in zimo! Pozor!

Trgovina

ŁONČAREC & HAVELKA

: v Ptuju :

priporoča slavnemu občinstvu svoje najnovječe dobro sortirano manufakturno blago kakor: veliko izber lepe volnenega blaga za ženske obleke vse vrste, barhenta stalnih barv, veliko množino pletenih, svilenih, suknenih in drugih raznih robcev po zmernih cenah. Nadalje priporoča tudi novo in dobro modno suknjo za možke obleke, različne potrebuščine za krojače in šivilje, krvate in likane srajce za možke, čevlje za dame in gospode, odeje, prte, obrisalke ter sploh vsakovrstnega platna za perilo. — Ker ima v zalogi le novo blago, nakupljeno pod ugodnimi cenami, lahko prodaja isto po primereno nizkih cenah. — Za mnogostevilom obisk se priporoča trgovina

, pri dobrem pastirju.
Postrežba točna in stroga solidna!

Kdo hoče po ceni in dobro kupiti,
Kdo narodno trgovino
počasti,
Se mora "pri dobrem pastirju"
zglašiti!

660 1-5

Karol Sinkovič,

klučavnica in izdelovalci motorjev in strojev

Maribor, Puffgasse 9.

Ker postaja bencin vedno dražji, so najboljši za industrijo in poljedelstvo

Climase

Bohsel-motorji

pri katerih stane ena konjska moč za eno uro 1 1/2 do 2 1/2 vinarja.

Ti motorji se lahko ogledajo v teku pri meni.

Karol Sinkovič,

zastopnik Climase Bohsel-motorjev.

Med. univ.

dr. Alojzij Kraigher

uljudno naznanja,

565 (5-5)

da se je naselil kot **praktični zdravnik** pri

Sv. Trojici v Slov. gor.

kjer ordinira v hisi gospe Resinsky.

Franc Korošec

trgovina z železom in mešanim blagom

v Gor. Radgoni

pri Škerlecu

priporoča svojo veliko zaloge lepo pozlačenih nagrobnih krijev z zlatimi napisimi, tudi kotle, štedilnike, železne reči vse vrste, barv, lakov, karbolineum, veliko zaloge cementnih izdelkov, vse po najnižji ceni in solidni postrežbi. 588 (1)

Svoji k svojim!

Nova trgovina

Franjo Bureš,

urar, očalar in zlatinar

v Mariboru, Tegetthoffova cesta štev. 33,

priporoča slavnemu občinstvu

svojo bogato zaloge raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih

ur, očal, dalnogledov, razne vrste zlatnine in srebrnine

po najnižjih cenah. Garancija

več let. Vsi popravki se točno

in hitro izvršijo.

Demetrij Glumac

kotlar

Ptuj, Poštna ulica
in MARIBOR, Kaserngasse št. 13

priporoča spoštovanjam kmetovalcem kotle in najboljše brizgalnice,

pri katerih jamči za dobro in trpečno delo.

Pozor!**Za jesen!****Pozor!**

Priporočam slavnemu občinstvu največjo zalogu ravno na novo došle volne za ženske obleke, kakor tudi veliko izbiro suknja za možke.

Razven tega tudi največja izbiro izgotovljenih oblek za možke in fante, svilenih in volnenih robcev, predpasnikov, ter perila za ženske in možke, kravate itd. po najnižji ceni.

Postrežba točna in strogo solidna.**M. E. ŠEPEC,**

trgovina z manufakturnim in konfekcijskim blagom.

MARIBOR,

Burgplatz 2.

Grajski trg 2.

Usojam si slavnemu občinstvu naznaniti, da sem od gospoda Talenta, Melje št. 12 prevzel

**trgovino s premogom
in raznimi drvami**

za kurjavo, ter budem vodil isto pod mojim imenom naprej. Potrudil se budem, cenjenim odjemalcem vedno le najboljše postreži, ter se priporočam k obilnemu obisku.

S spoštovanjem

Ivan Kovačič,

trgovina s premogom in drvami, Melje 12. (Mellingerstr. 12.)

Priporočam tudi razne vrste vina na malo in veliko posebno rudečega in belega Bizejčana po najnižji ceni.

Prodaja: Augasse št. 15.

*Specerijska trgovina***A. Vertnik**

Maribor, Koroška cesta št. 9

priporoča svojo veliko zalogu specerijskega blaga ter različnega vina in piva, žganja itd.

Velika zalogu premoga in drv.

POSOJILNICA V MARIBORU

ustanovljena l. 1882.

štete 3000 zadružnikov z 120.000 K vplačanih deležev. — Stanje hranilnih vlog: tri in pol milijona krov. — Stanje posojil: tri milijone krov. — Stanje rezervnih fondov in za dobrodelne namene: 325.000 krov. — Obrestna mera za hranilne vloge: 4% in 4 1/2%. — Obrestna mera za posojila: 5%, 5 1/2% za hipotekarski, 6% za osebni kredit.

Rental davek plačuje posojilnica za vlagatelje. — Obresti hranilnih vlog pripisujejo se glavnemu poluletno brez posebnega naročila.

Pisarna je v „Narodnem domu“.

Uraduje se v torkih, sredah, četrtkih in sobotah dopoludne, izvzemši praznike.

ANTON VIHER

stavbeni in umetni mizar

Heugasse 4 **Maribor** Heugasse 4

(v lastni hiši)

prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela, katera izvrši v ujakrajšem času po konkurenčnih cenah.

Priporoča se tudi v izdelovanje šolskih in cerkevnih oprav, pisarniškega in umetnega pohištva ter vseh v trgovinah potrebnih mizarskih izdelkov.

Delavnica:
Heugasse 4.Prodaja pohištva:
Na novem trgu,
Freuhausgasse 1.

Svoji k svojim!

Prva jugoslovenska tovarna za kavine surošale v Ljubljani
priporoča, p. n. slovenskim trgovcem vse svoje po kemini analizi primano izvršne izdelke, posebno pa **zvezdno cikorijo**, v skladju s protajo v pred trgovskemu domu. Stanovana dobitnost reznika zavrneta stor. Trgovca je, da kupuje in priporoča izdelke te prve v edini slovenskega nasprotnika.

IVAN REBEK
Celje — Poljske ulice 14

izdeluje vseake vrste želenne ograjne, šedilnice, strelorode in tehnicne vseh vrst in velikosti, ter se priporoča k obilnemu obisku.

Vse po tovarniških cenah!

CROATIA

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od oboline svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba.

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpečetljivosti po bliški nepremični vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mljene itd. ter premičino, kakor: hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po tako ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Corso N. I.

Maribor M. Berdajs Sofijin trg
trgovina s specerijskim blagom in semeni priporoča:
Ia Barthelovo apno za poklajo, brusne in malinske kamne vsake velikosti.

Kupuje lepo pšenico po najvišji ceni.

Alojz Šket

pozlatar

Maribor, Stolni trg 5
se priporoča častiti dobrodelni in slavnemu občinstvu in izvrševanje vseh v to stroko spadajočih del in popravil.

Restavracija Narodni dom v Mariboru

priporoča sortirana vina dr. Turnerja, posebno čisti muškat v steklenicah, Zadravčev ljutomerčan, dr. Stuhelov haložan i. dr.

— Piva: budiljeviško in ob veseljih tudi akcijsko laško.

Kuhinja same s svežimi jedili. O petkih in postnih dneh morske ribe.

Trgovina z železnino

Jos. Prstec**Maribor, Tržaška cesta 7**

priporoča svojo veliko zalogu vsekrstnega orodja za rekeče, vse vrste felezine, traverze, kese, peči, vodovodne naprave itd. Portland in Roman cement, apno itd.

Vse po najnižji ceni!

Tovarna za glinske izdelke**v Račju**

izdeluje s parnimi stroji iz najboljše, večkrat premlete glime priznane najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezno in vsekrstno drugo strošno opeko, opeko za zid, za oboke, dimnike, rekonstrukcije, plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni!

● Zaloga tudi v Mariboru, Ossarska cesta, pri kamenarju A. Geiser-Ju.

Nova trgovina z lesom in premogom

IVAN LAMPRECHT**MARIBOR, Karčevina 138**

ob glavnici cesti, za gostilne Taferne.

Prodaja vseh vrst lesa, drva in premoga.

Gene zmerne, postrežba točna.

Zaloga pohištva**Franca Pleteršek.**

Mojim cenjenim odjemalcem naznanjam, da se preselim v Koroško ulico št. 10 in prosim tudi na novem mestu za cenjeno zaupanje.

Nova trgovina

Mahorič & Seligo

• Ptuj •

nasprem pošte in gostilne Vračke priporočata slav. občinstvu svoje najboljše zaloge manufaktur. blaga ter vabita k obilnemu obisku.

FELIKS ROP

manufakturna trgovina v Mariboru

Grajski trg št. 5.

priporoča svojo veliko zalogu manufakturnega blaga za možke in ženske obleke, vsekrstnega finega perila, predpasnikov, žepnih robov, naglavnih rut, nogavic itd.

Zaloga sobnih preprog, potna in posteljna ogrinjala.

Postrežba točna!

Alojzij Pinter

trgovina pri farni cerkvi v Slov. Bistriči (podružnica na Gor. Bistriči) priporoča celemu okraju različna zemena: deteljno, travno itd., galico, ličje trake iz gumenja, lopate, kose, brižgalnice, Tem. žlindro, zeleno ter vsekrst, druge reči po najnižji ceni.

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****